

A szelíd erő eredményes a nevelésben is Átadták a pedagógusi munkát elismerő Kunszt-díjat Kalocsán

Fotó: Lambert Attila

Huszonharmadik alkalommal adták át a Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek által 2001-ben alapított, a pedagógusi munkát elismerő Kunszt József-díjat. Az elismerést május 15-én a díjalapító főpásztor és Varga Lajos váci segédpüspök adta át Kalocsán, az Astriceum Érseki Múzeumban.

Az oktatás, a nevelés és a tudomány bőkezű mecénásaként ismert Kunszt József (1790–1866) kalocsai érsekről elnevezett díj átadóünnepségén Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek köszöntötte a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye, valamint Kalocsa város iskoláinak képviselőit és a díjazott pedagógusokat. Elmondta, hogy „a tanító úgy adja át a múlt értékeit a fiataloknak, hogy a jövőt építse, és ezt tette a maga idejében Kunszt József is, aki 1852 és 1866 között volt kalocsai érsek”.

Kunszt József iskolákat alapított, s többek között a Magyar Tudományos Akadémia munkáját is jelentős összeggel (tízezer akkori forinttal) támogatta. Az MTA Bach-korszakban indított lapján a következő mottó szerepelt: „Peragit tranquilla potestas, quod violenta nequit”, ami magyarul ezt jelenti: „A csöndes erő véghez viszi azt, amire az erőszak nem képes”.

„Ez a mottó arra utalt, hogy a szabadságharc ugyan elbukott, de maradt a csendes erő, a tanítás” – magyarázta Bábel Balázs érsek, majd a jelenkor pedagógiai kihívásairól beszélt. Mint mondta, számos konferencia, előadás szól arról, hogy milyen legyen napjaink és a jövő pedagógiája. A mesterséges intelligencia (ChatGPT) erre a kérdésre azt az „okosságot” feleli, a pedagógusra szükség van, a nevelőnek jártasnak kell lennie a technikai eszközök használatában és segítenie kell a diákokat.

(Folytatás a 3. oldalon)

Szent László-zarándoklat
Nagyváradon
6. oldal

Evangelizáció fogvatartottaknak
Tízéves a börtöncursillo
7. oldal

Mértékadó
Kultúra • Tv. és rádióműsor
2025. május 26. • június 1.

Kövári Péter
a Harmónia a vizek felett
programjairól
A természet és a kultúra kapcsolata
a Nemzeti Galériában
XIII. Leó és a szociális katolicizmus

Száz év múlva lehet szegényebb, de jobb a világ

Teremtésvédelmi napot rendeztek Budapesten

(Tudósításunk az 5. oldalon)

Aki velünk lélegzik

Perui szerzetes a pápáról és a misszióról

A Peru legszegényebb térségében szolgáló olasz származású szerzetes, Walter Corsini, a Szegények Szolgái Missziós Mozgalom vikáriusa élete több pontján találkozott Robert Francis Prevost atyával, XIV. Leó pápával. Ezekről az alkalmakról és a latin-amerikai misszióról kérdeztük őt Bakonyi Gábor, a mozgalom családosa ága misszionáriusának közvetítő tolmácsolásával.

– Meglepte Önt, hogy Prevost atyát választották pápának?

– Igen is, meg nem is. A Szentlélek munkáját láthatjuk ebben: Ferenc pápa után Prevost bíboros a lehető legjobb választás. Úgy gondolom, nagyon jó kezekbe került az Egyház. Egy igen felkészült emberről van szó, akit Ferenc pápa az egyik legérzékenyebb dikasztérium élére helyezett. Robert Francis Prevost amerikai, de a latinok felé is nyitott lélek, és a béke embere, aki megalapozott, szilárd békét hirdet.

(Folytatás a 9. oldalon)

A szeretet és az egység küldetésében

XIV. Leó pápa megkezdte péteri szolgálatát

XIV. Leó pápa május 18-án ünnepélyesen megkezdte péteri szolgálatát a Szent Péter téren bemutatott szentmisével, melyben átvette a palliumot és a halászgűrűt.

A pápai szentmisén együtt ünnepelt Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek, Német László bíboros, belgrádi érsek és a bíborosi kollégium tagjai. A papság és a hívek sokasága mellett állami delegációk érkeztek a világ minden tájáról; Olaszország és Peru részéről a legmagasabb szinten: Sergio Mattarella olasz köztársasági elnök, illetve Dina Boluarte perui elnök is részt vett a szentmisén. Magyarországot Sulyok Tamás köztársasági elnök és Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes képviselte. Jelen volt Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke, Roberta Metsola, az Európai Parlament elnöke, J. D. Vance, az Egyesült Államok al-elnöke és Volodimir Zelenszkij ukrán elnök.

A pápamobil reggel 9 óra tájt indult el, és egy nagyobb kört megtéve érkezett meg a Szent Péter térre, ahol 10 órakor kezdődött el az ünnepélyes szentmise, mellyel XIV. Leó pápa hivatalosan megkezdte péteri szolgálatát.

„Tu es Petrus” – hangzott az ének, miközben Leó pápa a keleti hierarchákkal együtt lement Péter apostol sírjához, ahol egy-egy tálcan el volt helyezve a halászgűrű és a pallium, a hozzátartozó szögekkel. A Szentatyá csendben imádkozott, majd a bíborosok hosszú menete elindult a bazilikán át a Szent Péter tér felé. A palliumot és a halászgűrűt diakónusok az ünnepi körmenet részeként vitték az oltárhoz.

A kórus hosszan kérte a szentek, köztük a szentté avatott pápák közbenjárását az új egyházfőért: „segítsd meg őt” – szólt a válasz latinul. Az első olvasmány spanyolul, a zsoltár olaszul, a szentlecke angolul hangzott el; az evangélium pedig latinul és az Anyaszentegyház másik ősi nyelvén, ógörögül is János apostol könyvének 21. fejezetéből.

Ezt követően a bíborosi kollégium diakónusi rendjének tagja, Dominique Mamberti bíboros (Európa), a testület protodiakónusa (ő hirdette ki az új pápa személyét a megválasztását követően a Szent Péter-bazilika áldások erkélyén – a szerk.), miután fohászkodott az új Szentatyáért, feladta rá a palliumot, majd Diego Ravelli pápai szertartásmester a sebhelyeket jelképező fekete keresztekbe beleillesztette a szögeket. Őt követte a bíborosi kollégium presbiteri kollégiumának a tagja, Fridolin Ambongo Besungu kongói bíboros, kinshasai érsek (Afrika), aki könyörgött XIV. Leó péteri szolgálatáért. Végül

a bíborosi kollégium püspöki rendjének tagja, Luis Antonio Tagle bíboros (Ázsia), miután imádkozott az új pápáért, ujára húzta a halászgűrűt. XIV. Leó ezt követően láthatóan elrészkenyült, miközben a téren az ünneplők tapsban törtek ki tiszteletük és elismerésük jeléül.

Az Ad multos annos! köszöntés után Isten népe – a különböző világrészek és életállapotok – képviselőiben hűséget fogadtak az új pápának, aki ezután mondta el az alább – Török Csaba fordításában – teljes egészében olvasható homíliáját.

*

(Folytatás a 2. oldalon)

A szeretet és az egység küldetésében

A Szentatya megkezdte péteri szolgálatát

(Folytatás az 1. oldalról)

Mindannyiótokat hálattel szívvel köszöntelek a rám bízott szolgálat kezdetén. Szent Ágoston így írt: „Magadnak teremtetél, [Uram,] minket, és nyugtalan a mi szívünk, amíg meg nem nyugszik Tebenned.” (Confessiones, 1, 1.1) Az elmúlt napokban kivételesen intenzív időszakot éltünk meg. Ferenc pápa halála szomorúsággal töltötte el szívünket, s azokban a nehéz órákban úgy éreztük magunkat, mint a nép, amelyről azt írja az evangélium: „olyanok voltak, mint a pásztor nélküli nyáj” (Mt 9,36).

Pontosan húsvét napján azonban még megkaptuk utolsó áldását, s a feltámadás fényében néztünk szembe ezzel a pillanattal. Biztosak lehettünk abban, hogy az Úr soha nem hagyja magára népét, egybegyűjti azt, amikor szétszóródik, és „őrzi, mint pásztor a nyáját” (Jer 31,10). Ezzel a hívő lelkiütemmel gyűlt egybe a bíborosi kollégium a konklávéra; más és más történetekkel, utakon érkezünk, s Isten kezébe helyeztük vágyunkat, hogy megválasszuk Péter új utódát, Róma püspökét, egy olyan pástort, aki képes megőrizni a keresztény hit gazdag örökségét, ugyanakkor messzire is kitekint, hogy szembenézzen a mai kérdésekkel, nyugtalanságokkal és kihívásokkal. Imáitok kísérték minket, s mi megtapasztaltuk a Szentlélek működését, aki képes volt összhangot teremteni az eltérő hangszerek között, mígnem szíveink húrjai egyetlen dallamot szólaltattak meg.

Minden érdem nélkül választottak meg, félve és remegve úgy jövök hozzátok, mint egy testvér, aki hitetek és örömtők szolgája akar lenni, veletek járva Isten szeretetének útján, aki azt szeretné, hogy mindannyian egyetlen családban egyesüljete. Szeretet és

vizeiből. A tó partján járva hívta meg Pétert és a többi első tanítványt, hogy legyenek hozzá hasonlóan „emberek halászhálói”; most pedig, a feltámadás után, immár az ő feladatuk lesz, hogy folytassák ezt a küldetést, újra meg újra kivetve a hálót, hogy az alámerítse a világ vizeibe az evangélium reménységét, az élet tengerén hajózva, hogy mindenki eljusson az Isten ölelésébe.

Miként végezheti el Péter ezt a feladatot? Az evangélium azt írja, hogy ez csakis azért lehetséges, mert saját életében tapasztalta meg Isten végtelen és feltétlen szeretetét, még bukása és tagadása órájában is. Ezért amikor Jézus fordul Péterhez, az evangélium a görög agapaó igét használja,

véréidet „jobban”, vagyis feláldozva életedet a testvéreidért. Péterre bízta tehát a „jobban szeretés” feladatát, azt, hogy életét adja a nyájért. Péter szolgálatát pontosan ez az áldozatkész szeretet jellemzi, mivel Róma egyháza a szeretetben jár elől, s valódi tekintélye nem más, mint Krisztus szeretete. Nem lehangoltsággal, vallási propagandával vagy hatalmi eszközökkel kell megragadnia a többiekét, hanem mindig és csakis azzal a szeretettel, amelyre Jézus adott példát.

Maga Péter apostol mondja, hogy Ő [Jézus] „az a kő, amelyet ti, az építők, elvetettetek, s amely szegletkő lett” (ApCsel 4,11). Ha pedig Jézus a kő, akkor Péternek a nyáj legeltetése

Testvéreim, szeretném, hogy ez legyen a mi első nagy vágyunk: egy egyesült Egyház, az egység és a közösség jele, amely a kiengesztelődött világ kovászává lesz. Korunkban még mindig túl sok viszályt, túl sok sebet látunk, amelyet a gyűlölet, az erőszak, az előítélet, a más milyentől való félelem, a Föld erőforrásait kizsákmányoló és a legszegényebbeket kirekesztő gazdaság okoz. Mi ebben a tésztában szeretnénk az egység, a közösség, a testvériség apró kovásza lenni. Alázattal és örömmel szeretnénk ezt mondani a világnak: Nézzetek Krisztusra! Közeledjete Hozzá! Fogadjátok be Szavát, amely megvilágosít és megvigasztal! Halljátok meg a szeretetre irányuló javaslatát, hogy az Ő egyetlen családjává váljatok: az egyetlen Krisztusban egyek vagyunk.

Ez az út, amelyet együtt kell bejárunk, a saját közösségünkben, de együtt a keresztény nővéregházakkal, azokkal, akik más vallási utakon járnak, akik nyugtalan szívvel keresik az Istent, minden jóakarató férfival és nővel, hogy olyan új világot építsünk fel, amelyben béke uralkodik.

Ennek a missziós lelkületnek kell lelkesítenie minket. Nem zárulhatunk be kis csoportjainkba, s a világnál felsőbb rendűnek sem érezhetjük magunkat; arra nyertünk meghívást, hogy mindenkinél felkínáljuk Isten szeretetét, hogy megvalósuljon az az egység, amely nem szünteti meg a különbözőségeket, hanem értékeli mindenki személyes történetét és minden nép társadalmi és vallási kultúráját. Testvéreim, ez a szeretet órája! Isten szeretete egymás testvéreivé tesz minket. Ez a szeretet az evangélium szíve. Elődömmel, XIII.

amely Isten szeretetének alapján áll, az egység jele, egy missziós Egyház, amely kitarja karjait a világ felé, amely hirdeti az Igét, amely engedi, hogy nyugtalanítsa a történelem, és amely az összhang kovászává válik az emberiség javára. Együtt, egyetlen népként, mindannyian mint testvérek haladjunk Isten felé, és szeressük kölcsönösen egymást!

A szentmise végén XIV. Leó pápa megköszönte a részvételt mindenkinek, és elmondta: nagyon erősen érezte Ferenc pápa jelenlétét, aki a mennyekből kísér minket. A Regina caeli eléneklése után megemlékezett a május 17-én boldoggá avatott francia papról, Camille Costáról, majd a háborúk elszenvedőiért imádkozott.

Máriára, a jó tanács Anyjára nézünk fel Péter bárkájából – fogalmazott. A liturgia alatt az oltár mellett állt a Jó Tanács Anyja-kegykép másolata; az eredetit őrző kegyhelyre, egy Róma közeli ágostonos rendházba vezetett Leó pápa első, Vatikánon kívüli útja. A péteri szolgálata kezdetét

ami Isten irántunk érzett szeretetére, fenntartások és számítások nélküli önfelajánlására vonatkozik. Más ez az ige, mint az, amelyet Péter választásban találunk: ez utóbbi a baráti szeretetet írja le, amellyel egymás iránt vagyunk.

Amikor Jézus ezt kérdezi Pétertől: „Simon, János fia, szeretsz engem?”

közben mindig ellen kell állnia a kísértésnek, miszerint ő egy magányos harcos vagy a többiek fölé helyezett fő, aki uralkodik a rábízott emberek fölött (1d. 1Pt 5,3); épp ellenkezőleg, arra nyert meghívást, hogy szolgálja a testvérek hitét, együtt járva velük: mindannyian „élő kövekké” lettünk (1Pt 2,5), akiknek az a keresztségben

szeretetét, hogy megvalósuljon az az egység, amely nem szünteti meg a különbözőségeket, hanem értékeli mindenki személyes történetét és minden nép társadalmi és vallási kultúráját. Testvéreim, ez a szeretet órája! Isten szeretete egymás testvéreivé tesz minket. Ez a szeretet az evangélium szíve. Elődömmel, XIII.

egység; ez a Jézus által Péterre bízott küldetés két dimenziója. Erről számol be az evangélium, amely Tibériás tavának partjára visz el minket, ugyanoda, ahol Jézus egykor megkezdte az Atyától kapott küldetését: „kivetette a hálót” az emberek körében, hogy kimentse őket a rossz és a halál

(Jn 21,16), akkor tehát az Atya szeretetére utal. Mintha ezt mondaná neki Jézus: ha megismerted és megtapasztaltad Istennek ezt a szeretetét, amely soha nem fogatkozik, csakis akkor leszel képes legeltetni a juhaimat. Csakis az Atyaisten szeretetében tudod majd szeretni a test-

kapott hivatásunk, hogy felépítsük az Isten házáat, mégpedig testvéri közösségben, a Lélek harmóniájában, a különbözőségek együttélésében. Szent Ágoston is kijelenti: „Az Egyház mindazokból áll, akik összhangban vannak a testvéreikkel és szeretik a felebarátjukat” (Hom. 359, 9).

Leóval ma megkérdezhetjük magunktól: „nem szűnne meg rövid úton minden viszálykodás, mihelyt ez [a kritérium] érvényesülne az emberi társadalomban?” (Rerum novarum enciklika, nr. 21).

A Szentlélek fényével és erejével építsünk egy olyan Egyházat,

jelentő szentmise és az Urbi et Orbi áldás után a Szent Péter-bazilikában fogadta a nem katolikus egyházi vezetők, köztük Bartholomaiosz konstantinápolyi ökumenikus pátriárkát.

Verestói Nárcisz
Fotó: Vatican Media

A szelíd erő eredményes a nevelésben is

Átadták a pedagógusi munkát elismerő Kunszt-díjat

(Folytatás az 1. oldalról)

„Itt volt a covididőszak, ami bebizonyította, hogy a technikai felszereltség önmagában nem sokat ér, és hogy pedagógusra nagyon nagy szükség van. A Kunszt-díj üzenete, hogy szeretnénk méltányolni azt a munkát, amelyet a főegyházmegye területén lévő minden tanintézményben végeznek” – mondta az érsek.

Varga Lajos váci segédpüspök ünnepi beszédében szintén Kunszt József érdemeire emlékeztetett, életrajzából kiemelve, hogy 1813-ban szentelték pappá, a bécsi Pázmáneum növendéke, a későbbiekben rektora lett. „1848-ban püspökké választották, s miután a személyét a pápa is elfogadta, elnyerte a püspökszentelés kegyelmét is.” A liberalizmus korszakában élt – folytatta Varga Lajos. – A keresztény emberkép szerint a szabadság (a liberalizmus szó is erre utal) a személyi méltóságból fakad, ugyanakkor a személy a közösségben – többek között ilyen a család, az iskola, az Egyház – teljesedhet ki, enélkül pusztán individuum.

A nevelés szoros értelemben a szülő és az iskola tudatos tevékenysége a gyermek felnőtté válásának folyamatában. A keresztény felfogás szerint a nevelés joga elsősorban a szülőket illeti meg, őket segíti a kiépített iskolarendszer.

„A szülők e jogosultsága pedig fontos, mert ők mélyebb érzelmi kapcsolatban vannak saját gyermekeikkel, ők tudják könnyebben átadni azokat az értékeket, amelyek az élet tartozékai, s amelyeket személyes kapcsolatok által szerzünk meg. A szülők e joga másokra át nem ruházható, elidegeníthetetlen jog” – mondta a váci segédpüspök.

A keresztény nevelés célja, hogy a növendék birtokában legyen saját kora ismeretanyagának és nyitott legyen az Istentől jövő kegyelem befogadására. Varga Lajos beszédében emlékeztetett a nagy keresztény nevelők példájára, pedagógiájukban a szelídség fontosságára: megemlítette Néri Szent Fülöpöt és oratóriumát, Kalazanci Szent Józsefet, Bosco Szent Jánost. Megjegyezte, hogy a kommu-

nista időkből kiadott *Pedagógiai lexikonban* is az szerepel, hogy „a proletár ifjúság első nevelői a szalézi szerzetesek voltak”. Varga Lajos kiemelte a nagy nevelők kultúrtörténeti hatását is, külön utalva Néri Szent Fülöp oratóriumának és

az oratórium zenei műfajának kapcsolatára.

A püspök aktuális kérdésekről szólva megjegyezte, napjainkban számos technikai eszköz segíti a kommunikációt, legújabbban a mesterséges intelligencia, amely sok jó célra használható, „arra azonban vigyáznunk kell, hogy mit engedünk be az érzékszerveinkbe keresztül saját magunkba, hiszen nem csupán kémiai értelemben vett mérgek léteznek, hanem szellemi értelemben vett mértékek is, amelyek képesek megölni az embert,

ges: „az ember az elsődleges, akármennyire fejlett technikai eszközzel rendelkezik is”, a technika az ember teljesebb életét kell hogy szolgálja. Az ünnepi beszéd után Bábel Balázs érsek és Varga Lajos váci segédpüspök átadták a Kunszt József-díjat. A szakmájukban kiváló, példás életű pedagógusok a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye részéről bronz emléklapokat vehettek át, intézményük fenntartója részéről pedig egyhavi bérüknek megfelelő pénzjutalmat.

Az idei díjazottak: Kerpits Miklós, a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegyében az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatóságának elnöke, Doróné Varga Nikolett, a kecskeméti Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda tanára, Nyerges Benjámin, a kiskunmajsai Tomori Pál Katolikus Gimnázium, Technikum és Kollégium általános igazgatóhelyettese, Csikósné Vörös Marianna, a kalocsai Nagyasszonyunk Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium igazgatóhelyettese és Bedő Lénárd, a kalocsai Szent István Gimnázium tanára. A díjátadót a kalocsai Nagyasszonyunk Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium növendékeinek zenés-táncos irodalmi műsora zárta.

A Kunszt József-díjat Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek

alapította 2001-ben a Kalocsai Érsekség ezeréves fennállása alkalmából Kunszt József (1790–1866) egykori kalocsai érsek emlékére, aki az oktatás és a tudomány bőkezű mecénása volt. A díjat minden évben Kunszt József kinevezésének évfordulóján, május 15-én vagy e dátumhoz közeli napon három (háromévente négy, illetve öt) pedagógus kaphatja meg.

Egy (2014-től kettő) fő a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye fenntartásában működő alapfokú katolikus oktatási-nevelési intézményekből, 2014-től háromévente további egy fő a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye fenntartásában működő közép- és felsőfokú katolikus oktatási-nevelési intézményekből, valamint évente egy fő a főegyházmegye területén működő szerzetesi fenntartású iskolákból és egy fő a Kalocsa városában működő iskolákból.

A díj odaítélésének feltétele a tanításban eltöltött legkevesebb tíz esztendő, kiváló szakmai felkészültség, hivatástudat, gyermekszeretet, eredményes tanítás és nevelés, kollegiális kapcsolat a pedagógustársakkal, egyházi és szerzetesi iskolákban a tanító részéről elkötelezett keresztény élet, állami fenntartású iskolákban példás magánélet.

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

Imádkozva saját megújulásunkért is

Egyházközségi képviselő-testületek tagjai találkoztak Egerben

Ternyák Csaba egri érsek – még újrakezdésben – megújulási körlevélben – találkozóra hívta az egyházközségi képviselő-testületek tagjait május 10-ére az egri bazilikába.

Az egész napos programon előadások hangzottak el, majd az érseki szentmise után orgonakoncert és tanúságtételek következtek. Az ünnepi eseményen elsőként a házigazda, Csizmadia István plébános köszöntötte a jelenlévőket. Juhász Ferenc pasztorális helynök az előadásában a képviselő-testületek működéséről, szolgálatáról, lelkeségéről szólt. Mint mondta: a jövőt munkálják ezek a hívek, akiknek szolgálata a misszió, a liturgia és az eszközök biztosítása területére is kiterjed.

Urbán Márta, az Egri Főegyházmegye levéltárosa Csepellényi György pálos vértanú boldoggáavatási eljárásáról tartott ismertetőjében elmondta: 2024. február 1-jén hivatalosan is elindult a folyamat egyházmegyei szakasza. A háromszázötven évvel ezelőtt meggyilkolt szerzetes tisztelete a mai napig élesen él számos településen. Czapkó Mihály, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Titkárságának irodavezetője, a boldoggáavatási eljárás egyházmegyei posztulátora rámutatott: a boldoggá avatásnak az is hozadéka lehet, hogy a katolikus megújulás egy példáját állítják az Egyház közössége elé, s ezért imádkozva a saját megújulásunkat is előmozdíthatjuk. Racs Csaba teológiai tanár a *Bibliában* olvasható jubileumok kapcsán foglalta össze a *Szentírás* erre vonatkozó történeteit, tanítását.

Az ünnepi szentmisét Ternyák Csaba egri érsek mutatta

be a főegyházmegye jelen lévő papjaival. Szentbeszédében elmondta: amikor találkozóra hívta a közösségek tagjait, még nem gondolta, hogy ez egyúttal egy nagy hálaadó

szentmise lesz. Hálát adtak Ferenc pápáért és XIV. Leó pápáért, akire úgy tekintünk, mint reményünk gyümölcseire. Az új pápa szavai is arra utalnak, hogy a világnak nagy

szüksége van Krisztus világosságára.

Ternyák Csaba érsek kiemelte: történelmi tapasztalat, hogy a legnehezebb időkben is erős a pápához tartozás, amit az egri bazilika freskója is kifejez. Az ábrázolás azt mutatja, ahogyan az egri székesegyház-

bár akkori hatalom mindent megtett azért, hogy a Magyar Katolikus Egyházat elszakítsák Rómától, a hazai Egyház is kifejezte a pápa iránti hűségét.

A főpásztor úgy fogalmazott: kevesebben vagyunk a templomokban, a hívők köréből fogynak a fiatalok, mégis

tagok a papok legfontosabb munkatársai, szükség van a támogatásukra, tanácsukra, segítségükre. A szentév a remény éve, s erre hívja fel a figyelmet a székesegyházban a Göncről származó zarándokkereszt, amely emlékeztet arra, hogy keresztáldozatával Jézus

ból zarándoklatok indulnak a Szent Péter-bazilikához: történelmi alakok Szent István vezetésével, és hívek Czapkó Gyula érsekkel. Az 1950-ben készült alkotás arra utal, hogy

a megújulás számos jele látható, mert az emberek szívében megvan az igény az Istennel való találkozásra, s ez hitből és imádságból fakad. Hangsúlyozta: a képviselő-testületi

Krisztus áttörte a halál falát, s átváltoztatva tette azt számunkra az örökkévalóság felé – zárta tanítását a főpásztor.

Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Lénárt Márton

A BIBLIA ÜZENETE

Jézus békéje, a Szentlélek békéje

Jn 14,23–29

„Ne nyugtalanodjék a szívetek és ne is retegjen!” „Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek.” Jézus így biztatja az apostolokat búcsúbeszédben, a *János-evangélium* tizennegyedik fejezetében. Szavakban hasonlít, de vajon ugyanaz ez, mint Bobby McFerrin népszerű dala, a *Don't worry, be happy!*, ami annyit jelent: Ne aggódj, légy boldog? Jézus is erre a lelki nyugalomra, a relaxra, a lazaságra biztat?

Ha az általa adott békére nézünk, azt látjuk, hogy az Úr nem úgy beszél, mint aki – ma oly népszerű – életvezetési tanácsot akarna adni nekünk, egyfajta mindenhez érvényes megoldókulcsot. A tanítványaitól búcsúzó Jézus inkább arra utal, hogy milyen is a vele való élet: ha szeretjük őt, ha megtartjuk az Úr parancsait, akkor a Szentháromság igazi otthonra talál nálunk, s az Úr békéje a miénk lesz.

Bátran mondhatjuk: mindehhez a kulcs a Szentlélek, akit a feltámadt Jézus küld majd el az Atyától. A Lélek az, aki mindent eszünkbe juttat, amit az Úr mondott. A mennybemenetel, amelynek ünnepselésétől már csak pár nap választ el, szomorú esemény lenne a Lélek megígérése nélkül. Jézus ugyanis az Atyához megy, de ez nem azt jelenti, hogy megfoszt minket magától. Nekünk adja a Lelket: ő az, aki által az Úr jelenléte valóságosabb lesz számunkra, mint amilyen földi életében az apostoloknak volt.

A Lélek az, aki Jézus szavait életre kelti: amit az Úr mondott és tett, az a Lélek által jelen idejű lesz, sőt, bennünk új életre kel. A Lélek nem-

csak folytatja, hanem aktuálissá is teszi Jézust: a Szentlélek által mintegy Jézus kortársaivá válunk, mint baráttal beszélhetünk vele.

Sőt, a Lélek által tartjuk meg Jézus szavait: a Lélek, aki maga a szeretet, tesz képessé bennünket arra, hogy viszonzszeressük az Urat, és megtartsuk szavait, hiszen a szeretet egyesíti az akaratokat. A Szentlélek bennünk való jelenléte miatt belső örömmel, könnyen teljesítjük, ami az Úré.

A Lélek által a feltámadt Fiú jelenléte mindenkor minden hívője számára közelséggé lesz. Olyannyira, hogy az Atya és Jézus lakást vesznek az ember szívében. Ez a „lakás”, a Szentháromság egy Isten különleges jelenléte, sőt élete, működése az igazak lelkében, földi életünk csúcsa. Az üdvösség története azoknak a lépéseknek a sorozata, melyekkel Isten keresi az embert. Ez az otthonra találás e lépések közül az utolsó, a legnagyobb – csak az örök boldogság fogja felülmúlni.

Az aggodástól és a nyugtalanságtól való mentesség, a feltámadt Jézus békéje tehát valóban nem a világé. Nem ragadható el, nem kompromisszumok vagy a megalkuvások eredménye, nem pusztán pillanatnyi erőegyensúly. A jézusi békét nem a világ adja, hanem a Szentlélek, a feltámadt Úr Lelke: ő az, aki összekapcsol, közösségbe hoz a Fiúval és az Atyával, aki által a feltámadt Jézus ereje és jelenléte valóság lesz. A Lélek által a feltámadt Úr bennünk él: ez a béke egyedüli biztos forrása.

Deák Hedvig OP

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (73.)

Bizánci Egyházunkban a húsvét utáni negyvenedik nap nem csupán jeles nap, hanem nagy ünnep is: a mi Urunk, Jézus Krisztus mennybemenetelének ünnepe. Csütörtökre esik (régében áldozócsütörtöknek is hívták, mert eddig tartott a húsvéti kötelező szentáldozás végső időpontja), ennek ellenére kötelező ünnep, amit fényes körülmények között tartunk meg.

Szent Lukács apostol és evangélista világos tanúságot tesz a húsvét utáni negyvenedik nap jelentőségéről. Az evangéliumban már leírta, hogy „mi mindent tett és tanított Jézus”. Az *Apostolok Cselekedeteiben* pedig úgy folytatja, hogy ezek után „fölvétetett a mennybe”. S hogy ez mikor történt? Íme, azt is megírja: „Szenvedése után sokféleképpen bebizonyította, hogy él: negyven napon át ismételten megjelent nekik, és beszélt az Isten országáról” (ApCsel 1,1–3). Tehát negyven napig volt még jelen érzékelhető formában, hogy hitet fakasszon az emberekben. A *János szerinti evangélium* eredeti befejező mondata is ezt vesszhangozza: „hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, s hogy a hit által életetek legyen az ő nevében!” (Jn 20,30). S hogy ez valóban hatékony legyen, az Úr tanítványaival volt „munkájukban, és tanításukat csodákkal kísérte és igazolta” (Mk 16,19).

Jézus mennybemenetele tehát a húsvét utáni negyvenedik napon történt. Ennek a számnak nagy jelentősége van a *Bibliában*, illetve az üdv-történetben. Igaz, olykor csak szimbolikusan jelentkezik, máskor viszont teljes valójában. Néhány fontosabb eseményre, illetve tényre érdemes ráirányítani a figyelmet.

Mindenekelőtt itt van a negyvennapos vízözön (Ter 7,4). Isten nem tűrte, hogy végleg el-

hatalmasodjék a bűn a földön, vízzel tisztította meg azt. Még akkor is, ha maga a vízözön brutálisnak tekinthető. Amde utána következett az égboltozatot átvélő, szivárvánnyal megpecsételt szövetségekötés! Jézus is, miután létrehozta „az új és örök szövetséget”, a mennybe emelkedett.

A választott népnek negyven évig kellett vándorolnia a pusztában, mert engedetlen volt. De Isten nem hagyta magára övét. A mennyből hullatott nekik táplálékot: negyven évig ették a mannát (Kiv 16,35). Amiről előképként Jézus is sokat beszélt: ő az örök életre megmaradó kenyeret adja nekünk, a szent Eucharisziát.

Mózes negyven nap és negyven éjjel maradt a hegyen (MTörv 9,9), hogy az Úr közelében legyen, és megkapja a hegy magasából a Törvényt, amelynek megtartásával az ember is Isten magasába emelkedhet.

Az újszülött Jézust a negyvenedik napon mutatták be a templomban, hogy a törvény előírásának eleget tegyenek (Lk 2,22). A testileg közénk érkezett második isteni személy ezzel is a menny magasába kíván emelni bennünket: akarjunk fölemelkedni hozzá!

Nyilvános fellépése előtt Jézus negyven napig a pusztában böjtölt (Mk 1,13). Így készült fel hivatására, az evangélium hirdetésére. Mindenki megérezheti, hogy egy igazi böjtölés (nem egy egyszerű fogyókúra!) mennyire fel tudja emelni – nemcsak testileg, hanem lelkileg is.

Érdemes megfogadni ezen az ünnepen: „az odafent valókra törekedjetek, ne a földiekre!” (Kol 3,2).

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Leó pápánkért

XIV. Leó pápaként elmondott első szavai és püspöki jelmondata, amit pápaként is megőriz, a békéről és az egységről szólnak. Olyan utalások ezek, amelyek minden szentmisében eszünkbe juthatnak, amikor az eucharisztikus imában őt megnevezve érte imádkozunk.

In Illo uno unum, vagyis Őbenne, az egyben egyek vagyunk. Szent Agostontól kölcsönzött jelmondata kifejezi, hogy egyházi közösségünket nem a rokonszenv vagy az érdek, hanem az Atya egyszülött Fiába vetett hit és bizalom tartja össze. Ő az, aki meghívott, és egy közösségben egyesít önmagával és egymással. Ennek szolgálatára vállalkozott Szent Agoston és kései követője, az ágostonos szerzetesből lett püspök, akit a bíborosok a világegyház és a Római Főegyházmegye fejevé választottak.

Ösi szokás, hogy a keresztények azzal fejezik ki összetartozásukat, hogy az eucharisztikus imában megnevezik Róma – vagy a keleti testvéregyházak esetében egy másik apostoli alapítású egyházi székhely – főpásztorát, továbbá saját püspöküket. Már I. Pelágiusz pápa (556–561) szokásként hivatkozott erre a gyakorlatra egyik levelében, kifogásolva, hogy a

toszkan püspökök kihagyták nevét a kánonból (PL 69,398C).

Amikor a római kánon a pápa nevét említi, a szent és katolikus Egyházért könyörgünk. Kérjük az Atyát, hogy tartsa meg békében (pacificare), őrizze meg egységben (custodire, adunare) és vezesse (regere) az egész földkerekségen. Ettől a kéréstől idegen minden politikai, érzelmi, kulturális elkülönülés és megosztottság.

Az Egyházban összegyűjtött keresztény közösség (Ecclesia) léleken egyesül (una cum) a pápával, az egyházmegye püspökével és az egyetemes Egyház minden igazhívó vezetőjével. Rajtuk, előjáróinkon keresztül részese-dünk az egységben (Nagy Szent Albert fogalma ez: communio unitatis).

Olykor nehéz átérezni ezt. A liturgia nem naiv. Tisztában van vele, hogy eltérő személyiségek és konfliktusokkal terhelt közösségek vagyunk. A jó vezető ritka ajándék. Ők is törékeny emberek, akiknek a rájuk helyezett teher, felelősség és várakozások miatt még nagyobb szükségük van a kegyelemre. Ezért imádkozunk értük!

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Néri Szent Fülöp

Május 26.

Édesapja jegyző volt Firenzében. Amikor Fülöp ötéves volt, meghalt az édesanyja, de nevelőanyja is nagyon szerette. A vidám természetű fiú mindenki kedvence volt. Gyerekként a domonkosoknál tanult.

Apja 1533-ban a Monte Cassino közelében lévő San Germanóba küldte. Itt élt gyermektelen nagybátyja, egy gazdag kereskedő, aki az utódjának szánta, és be akarta vonni az üzletbe. Fülöp három évig maradt nála, de több időt töltött Szent Benedek iskolájában, mint nagybátyja üzletében. Itt kedvelte meg Cassianust, és ismerte meg a régi egyiptomi remete szerzetesek lelki tapasztalatait. 1536-ban Rómába ment, teológiai előadásokat hallgatott az ágostonosoknál és a Sapienza Egyetemen, ahol 1537 óta két jezsuita is tanított. Nemsokára megismerkedett Loyolai Szent Ignáccal, és megtanulta tőle a „belső imádságot”. Vele és rendtársaival együtt segítette 1538–39 ínséges telén a római éhezőket.

Tanév közben hirtelen elhatározta, hogy abahagyja tanulmányait. A *Szentírás*on és Aquinói Szent Tamás *Summáján* kívül eladta könyveit, és az értük kapott pénzt a szegényeknek adta. „Aki Krisztuson kívül akar valamit, nem tudja, mit akar; aki Krisztuson kívül vágyik valamire, nem tudja, mire vágyik, aki Krisztuson kívül másvalakiért dolgozik, nem tudja, mit csinál” – mondta. Napjai ettől fogva az utcai apostolkodással teltek. Humora és bolondos egyénisége nagyon népszerűvé tette. Harminchat évesen, 1551-ben gyóntatója rábeszélésére pappá szenteltette magát. Hamarosan lelki gyermekek egyre növekvő tábora alakult ki körülötte. Legtöbbjüket a gyóntatószékben ismerte meg. Keresztény irodalmat olvastak együtt, imádkoztak és kirándultak.

Cellája hamarosan szűknek bizonyult a közösség számára. A templom szomszédságában volt egy raktárépület, azt építették át oratóriummá. A fiatal közösség erről kapta a nevét. 1564-ben a pápa rendelete szerint át kellett vennie a firenzeiek római templomának és egyházközségének vezetését, ezért három fiatal barátját és segítőjét,

Taragit, Bordinit és Baroniust pappá szenteltette. Fülöp legtöbbet továbbra is az oratóriummal foglalkozott, amely egy résztvevő szerint Róma egész vallási életének a középpontját jelentette. Itt ismerkedtek naponta a *Szentírással*.

Fülöp szokatlan módszerei miatt kétszer is összeütközésbe került az inkvizícióval: először IV. Pál pápa alatt, majd V. Piusz idején. Ám mindkét alkalommal megszélídítette bíráit, és meggyőzte őket ügyének tisztaságáról. Nemcsak baj nélkül került ki a vizsgálatból, hanem még a pápák különleges jóindulatát is sikerült elnyernie.

XIII. Gergely pápával kialakult baráti kapcsolata különösen is biztosította Fülöp és övéi számára a Szentszék támogatását. Ekkor a pápától kapott Vallicella-templomban szervezte újja oratóriumát. A város minden rétegéből ezek találkoztak itt. Az oratoriánus papok és testvérek itt élő nagy csapatából alakult meg az Oratórium Kongregációja, amely 1575-ben pápai jóváhagyást kapott. 1583-ban a pápa parancsára Fülöpnek is oda kellett költöznie. Közben teljesen megvilágosodott előtte hivatása: azt kell előmozdítania, hogy a klérus azoknak a világi keresztényeknek a példáján épüljön, akik a világban helyzetüknek megfelelően élik a tökéletesség életét. A népet azután a belsőleg megújult papság fogja elvezetni a keresztény életre. Ebbe a klérusba tartoznak az ő fiai, akik világi papok fogadásom nélküli közösségében élnek együtt. 1593-ban betegsége miatt megvált előljárói hivatalától, de haláláig lelkiveztője maradt az oratóriumnak.

L.K.

MÁJUS 25., HÚSVÉT 6. VASÁRNAP- JA (Tiszteletreméltó Szent Béda áldozópap és egyháztanító, Szent VII. Gergely pápa, Pazzi Szent Mária Magdolna szűz, Orbán) – ApCsel 15,1–2.22–29 (*Isten nem akarja, hogy a szükségesnél több teher nehezedjék a hívek vállára.*) – Jel 21,10–14.22–23 (*Egy angyal megmutatta nekem a mennyből, az Istentől alászállt szent várost.*) – Jn 14,23–29 (*A Szentlélek megtanít titeket mindenre, amit mondtam nektek.*) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 90 – EE 552, 416 Ho 90 – EE 106, Ho 123 – EE 555, Ho 206 – EE 105. **MÁJUS 26., HÉTFŐ – Néri Szent Fülöp áldozópap emléknapja** (Evelin) – ApCsel 16,11–15 – Jn 15,26–16,4a. **MÁJUS 27., KEDD** – *Canterburyi Szent Ágoston püspök emléknapja* (Hella, Pelbárt) – ApCsel 16,22–34 – Jn 16,5–11. **MÁJUS 28., SZERDA** (Emil, Bod, Csanád) – ApCsel 17,15.22–18,1 – Jn 16,12–15.

A hét liturgiája

C év

ronella) – ApCsel 18,23–28 – Jn 16,23b–28.

JÚNIUS 1., VASÁRNAP – URUNK MENNYBEMENETELE (Szent Jusztínusz vértanú, Tünde, Pamela, Kund) – ApCsel 1,1–11 (*Jézus az apostolok szeme láttára fölemelkedett az égbé.*) – Ef 1,17–23 (*Isten Jézus Krisztust a mennyben jobbjára ültette.*) vagy Zsid 9,24–28; 10,19–23 (*Krisztus magába a mennybe lépett be.*) – Lk 24,46–53 (*Jézus elbúcsúzik tanítványaitól, megáldja őket, és visszatér a mennybe.*) – **Énekrend:** Ho 95 – EE 562, 417, Ho 95 – EE 118, Ho 118 – EE 564, Ho 96 – EE 119.

Száz év múlva lehet szegényebb, de jobb a világ

Teremtésvédelmi napot rendeztek Budapesten

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) május 16-án Budapesten, a Városligeti fasori irodaházában rendezte meg szentévi teremtésvédelmi napját, amelynek Székely János szombathelyi megyéspüspök, az MKPK Caritas in Veritate Bizottságának elnöke és Hortobágyi T. Cirill pannonhalmi főapát is előadója volt. A rendezvényen kiosztották a Teremtésvédő óvoda, iskola, kollégium címeit.

A Patrona Hungariae Katolikus Iskolaközpont diákjai az épület hátsó udvarán fát és virágokat ültettek, miközben a száznál is több résztvevő elénekelt a Minden, mi él kezdetű gitáros éneket, valamint azt a dalt, amelynek szövegét Lackfi János szerezte a teremtésvédelem témájában. A szakmai nap kezdetén Székely János püspök áldást adott a teremtésvédő intézményekre.

Miután a nagyteremben a Weiner Leó Katolikus Zeneiskola – Alapfokú Művészeti Iskola és Zeneművészeti Szakgimnázium részűvősei kürtön kis műsort adtak elő, Barcsák Marianna, a Katolikus Pedagógiai Intézet vezetője köszöntötte a jelenlevőket, köztük Székely János püspököt, Szocsa A. Ábel nyíregyházi megyéspüspököt, a fenntartói képviselőket és a kollégákat. A teremtésvédelem ügye nem könnyű, ugyanakkor a Jőisten ránk bízta a világot. A most útjára indított Teremtésvédő óvoda, iskola, kollégium címmel szeretnék előmozdítani, hogy minél többen legyenek, akik gondoskodóan viszonyulnak a világhoz – mondta.

Székely János püspök előadásában összefoglalta, miért égetően fontos a teremtésvédelem témája, s miért visszük be azt az iskolákba; mi az oka annak, hogy ezt a kifeje-

meg azt, és az emberre bízta, hogy szelíd pásztora legyen. Az ember a teremtett világ öre, s ha a világ zsarnokává válik, akkor a világ rendje összeomlik. A *Teremtés könyvében* olvasható „hajtsd uralmad alá” kifejezés az eredeti héber jelentésében a pásztorra utal, aki vezeti, óvja a nyáját és gondját viseli.

Ferenc pápa a *Laudato si'* enciklikában beszél az ökológiai bűnökről és arról, hogy szükségünk van az ökológiai megtérésre. Egyházi iskoláink számára sem szabadon választott feladat a teremtésvédelem – mondta Székely János püspök, és arról is beszélt, nem lehet az állatfajokat megővni anélkül, hogy ne gondolnánk a gazdasági bajokra, a szegényekre és arra a mentalitásra, amely egyre csak ösztönzi a fogyasztást. Mindenekelőtt az emberi életet védjük, amely szent, a fogantatástól a természetes haláláig. A kulturális sokféleséget is értéknek tartjuk, nem csak a biodiverzitást, ez is a teremtésvédelem része.

A természet tönkretételéért az emberiség leggazdagabb tíz százaléka a felelős, közöttük az a nyolc ember, akiknek a zsebében annyi vagyon van, mint a földön élők szegényebik felének tulajdonában összesen.

veszélye egy jobb világ reményét is magában hordozza – mondta Székely János.

Hortobágyi T. Cirill OSB pannonhalmi főapát *Egy monostor küldetésébe illesztett teremtésvédelem* címmel tartott előadást.

Mint mondta, a homo sapiens sok természeti és társadalmi katasztrófát átélt már, ma mégis kérdéses a jövője, főként, mióta ledobták az atombombát. Ráadásul a Római Klub tagjai már 1972-ben figyelmeztettek egy újabb veszélyre, a nem megújuló energiaforrások kimerülésére. A fenntartható fejlődést ajánlották, amely a jelen igényeit úgy elégíti ki, hogy az nem veszélyezteti a jövő nemzedékek forrásait.

Hortobágyi Cirill megdöbbenő diagramokat mutatott arról, mennyire megnőtt egy átlagember ökológiai lábnyoma, milyen nagy mértékű a felmelegedés, és a figyelmeztetések ellenére milyen katasztrófális mértékű a föld kizsákmányolása. A globális problémák hátterében ott áll az emberiség létszámának megháromszorozódása, a fogyasztás egyre rohamosabb mértékben nő. Ennek oka, hogy az emberek ráveszik a fogyasztásra annak érdekében, hogy

ramjaik között szerepel a zöld napok és a teremtésvédelmi keresztút, amely a ravazdi plébániáról indul, a pannonhalmi bazilikában ér véget, s a föld szenvedését párhuzamba állítja Krisztus szenvedésével. Öt évvel ezelőtt vezették be a zöld böjt gyakorlatát, amelyhez nagyon sokan csatlakoztak már.

Hortobágyi Cirill előadása után Navratil Andrea Liszt Ferenc-díjas népdalénekes, ökológus, a természetvédelem nagykövete *A teremtéskor meghagyta az Ursten* címmel mutatta be gyönyörű műsorát, amellyel lenyűgözte a hallgatóságot. Ebéd után Bánlaki Zsanett, az MKPK Caritas in Veritate Bizottsága irodavezetője és Nyiri Andrea, a Katolikus Pedagógiai Intézet teremtésvédelmi munkacsoportjának szakmai vezető-

ezért cikkünkben név szerint nem tudjuk felsorolni őket.

A díjátadót kerekasztal-beszélgetés követte Nemes Csaba meteorológus, ökológus, a Naphimnusz Teremtésvédelmi Egyesület elnöke moderálásával. A fenntartható divat, a „fast fashion” és a közösségi vásárlás volt a beszélgetés témája, résztvevői pedig Szabó Györgyné Daskó Szilvia varrodai integrátor, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat reformer projektkoordinátora; Andacs Noémi, a Tudatos Vásárlók Egyesülete munkatársa, valamint Dezsény Zoltán, a MagosVölgy Ökológiai Gazdaság egyik alapítója. Daskó Szilvia eredetileg fürdőruhatervező volt, most a felzárkózó településekre érkező ruhaadományok újrahasznosításával foglalkozik társaival. Mun-

je bemutatta a Teremtésvédő óvoda, iskola és kollégium címet. Bánlaki Zsanett elmondta, hogy kétszáz-harminc katolikus intézmény meglátogatása során azt tapasztalták, sok helyen folyik teremtésvédelmi munka. A három évre adott címmel nem az intézményesülés folyamát szeretnék elindítani, inkább azt

káikból a szakmai napon is vásárolni lehetett. Andacs Noémi az ÖkoKör nevű programmal felnőtteket segít a fenntartható életmód elsajátítására. Dezsény Zoltán kisléptékű vegyes ökológiai zöldségtermesztéssel foglalkozik, Budapestről egy Nógrád vármegyei településre költözött, ahol biogazda lett.

A kerekasztal-beszélgetésen többek között elhangzott, hogy évente százmilliárd ruhadarabot adnak el a világon, s amikor kimennek a divatból, a szemétkerülnek. A legyártott ruhák harminc százaléka nem talál vásárlóra. Ezeket megsemmisítik, konkrétan elégetik, mivel az újrahasznosításuk jóval többbe kerülne és nagyobb munkával járna. A textilipar felelős a világ vízszennyezésének húsz százalékaért, ráadásul a műszál anyagok mosásakor rengeteg mikroműanyag kerül a vízbe. Az Európában keletkező textilhulladék éves viszonylatban személyenként tizenhat kilogramm. A Tudatos Vásárlók Egyesületénél a fenntartható életmódot valósítják meg, és a fogyasztáscsökkentést tartják megoldásnak.

Dezsény Zoltán a közösségi vásárlás és a kosárközösségek működését mutatta be. Ennek lényege, hogy a közösség tagjaival kölcsönösen elköteleződnek egy teljes évre, hetente mindenki megkapja a maga részét a lokálisan termelt zöldségekből. Zöldségátadó pontokon találkozhatnak, és meglátogatják a gazdaságot is, valamint igyekeznek közösen felelősséget vállalni a termelés során keletkező károkért.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2025. évi, szentévi teremtésvédelmi napja a Caritas in Veritate Bizottság, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Teremtésvédelmi Kutatóintézete és a Katolikus Pedagógiai Intézet együttműködésével, a Technológiai és Ipari Minisztérium támogatásával valósult meg a „Fenntarthatóság, állóképesség – Az éghajlatváltozás és az ahhoz való alkalmazkodás társadalmi kihívásai” projekt keretében.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

zést használjuk a megnevezésére, és nem természetvédelemnek hívjuk; mit jelent az átfogó ökológia fogalma, és mit adhat a teremtésvédelem a keresztény nevelés számára. Mint mondta, fel sem tudjuk mérni, mit jelent a következő nemzedékek számára a klímakatasztrófa, az aszályok, a talajpusztulás, a biológiai sokféleség csökkenése, a tengerek vízszintjének emelkedése, a vizek szennyeződése, a fosszilis energia-hordozók kimerülése, a ritkafélek kifogyása. Lelkiismereti kötelességünk, hogy óvjuk a teremtett világot, hiszen felelősek vagyunk a következő nemzedékekért, s a teremtett világ önértéke miatt is vigyáznunk kell a földre – hangsúlyozta.

A Teremtésvédő iskola emblémájaként a bárkát választották, hiszen Noé bárkájának története ökológiai üzenetet is hordoz. Amikor elárasztotta a földet az erószak, a föld vízszahullott a káoszba, holott Isten rendezett világnak, kozmosznak alkotta

Az emberiség jövőjét döntően meghatározza a vagyon gyarapításának érdeke, holott egy véges bolygón nem lehet vég nélküli a fejlődés. Az emberiségnek rá kellene döbbsennie arra, hogy nem a GDP-t kell növelni, hanem emberségben, közösségben, művészetben, tudományban, lelkeségben, szeretetben, minőségben kellene fejlődni. Sokan azt gondolják, a létnek nincs oka, s így mindenekelőtt fogyasztásra való, ebből a hetven-nyolcan évből ki kell hozni, amit lehet. Ám amíg így gondolkodunk, addig nem lesz változás – figyelmeztetett Székely János.

Ma a diákok lázadnak, nem könnyű átadni nekik a hitet, de vannak témák, amelyek érdeklik őket: egy igazságosabb világ építése vagy a teremtésvédelem is ilyen, amely ennélfogva szövetségesünk lehet a hit átadásában. Sok fiatal szuperlatívuszokban beszél az egyházamagyei remetenapról, amikor a telefont letéve rácsodálkozhatnak a természetre. Az

az további gazdasági növekedést vonjon maga után.

Ferenc pápa a *Laudato si'* enciklikában ökológiai megtérésre hív, és párbeszédet ajánl erről a témáról más egyházakkal, más vallásokkal, a gazdasági és a politikai élet minden szereplőjével. Hortobágyi Cirill bemutatta, hogyan próbálják életre váltani ezt a felhívást Pannonhalmán. Amint elmondta, biomasszával fűtenek, ennek köszönhetően csökkent az éves gázfogyasztásuk, és napelemeket telepítettek, melyek az apátság villamosenergia-fogyasztásának hetven százalékát biztosítják. A hőszivattyú nyáron klímaként működik, télen temperál. Elektromos autókkal járnak ki a közeli plébániákra. Bakonybéli energiafészert létesítettek napelemparkkal, és faágakkal fűtenek. Ravazdon még a sörfőzés során keletkező energiát is felhasználják. Mindenhol szelektíven gyűjtik a hulladékot, a gimnáziumokban „örökzöldeknek” hívják az ezért felelős fiúkat. Prog-

remélik, hogy a teremtésvédelem terén dinamikus lesz a fejlődés a katolikus óvodákban, iskolákban és kollégiumokban.

Nyiri Andrea ismertette, hogy a Teremtésvédő óvoda, iskola, kollégium cím elnyeréséhez a *Laudato si'* nemzetközi mozgalom célkitűzéseit ajánlották, melyek közül hatot kell vállalnia a pályázó intézménynek. Fontosnak tartják azt is, hogy az intézmények kapcsolatba lépjenek egymással, biztassák a pedagógusokat, inspirálják egymást. Előadásuk végén olyan linkeket ajánlottak, amelyek felkeresésével a pedagógusok segítséget kaphatnak a teremtésvédelem témájában való elmélyüléshez.

A Teremtésvédő óvoda, iskola, kollégium címet Székely János püspök és Barcsák Marianna adták át, először az egyházmagyei, majd a szerzetesi fenntartású intézményeknek. Mivel országsszerte mintegy kétszáz intézmény nyerte el a címet,

Diakónusszentelés Apcon

Ternyák Csaba egri érsek május 11-én, vasárnap délután diakónussá szentelte Vajda Ferencet Apcon, a zsúfolásig megtelt katolikus templomban.

Az eseményen jelen volt mások mellett Szabó Zsolt, Hatvan és térsége országgyűlési képviselője, valamint Juhász István, Apc polgármestere. A főpásztort Varga József plébániai

kormányzó köszöntötte, aki örömeinek adott hangot, hogy miután tavaly a felújított Szent István király-templom átadása kapcsán járt náluk Ternyák Csaba érsek, most ismét egy örömteli eseményre érkezett a településre.

„Imádságos együttlétben vagyunk itt, a földi és a mennyi Egyház együtt imádkozik és könyörög szentelendő testvérünkért a hívekkel és a szentekkel” – fogalmazott köszöntőjében Ternyák Csaba érsek. Elmondta, húsvét ne-

gyedik vasárnapja a Jó Pásztor vasárnapja, aki gondoskodik a rábízott nyájáról, s kérte az új diakónust, hogy tegyen ő is így. „Vajda Ferencért imádkozunk, hogy hivatásában hűséges legyen egész életében, ebben a közösségben fog szolgálni, ahogy eddig is tette, de együtt a klérus tagja lesz, szolgálata nagy segítség a plébánosának” – hangzott el.

Vajda Ferenc ötvenkét éves, két gyermek édesapja. A Szent István Televíziónak nyilatkozva elmondta, már szülei is Jézus szeretetére nevelték, később egyre inkább érezte a lelki adományokat, amik végigvezették az úton eddig a napig. A felszentelt diakónus megköszönte az érseknek, hogy eljött, és kiszolgáltatta neki a szentséget. Elmondta, törekszik majd arra, hogy az Egri Főegyházmegye hűséges szolgálója legyen, és kérte a főpásztort, imádkozzon érte és az egyházközségért.

A szentmisében beöltözött, fogadalmat tett, ajándékként pedig megkapta az evangéliumos-könyvet, amely mint elhangzott, „az Egyház kincse”, hogy ezentúl ő is hirdesse a jó hírt. A diakonátus (vagy más néven szerpapság) keretében a hivatásra felszenteltek többek között temethetnek, eskethetnek, kereszthetnek és igét hirdethetnek, ezzel segítve a papságot – ebben részesült Vajda Ferenc is Apcon, húsvét negyedik vasárnapján, a Jó Pásztor vasárnapján.

Forrás: Egri Főegyházmegye

Fotó: Vozáry Róbert/Szent István Televízió

A legnagyobb gondja az ember lenne

Hortobágyi Cirill főapát Szent László ünnepén Nagyváradon

Böcskei László, a Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye főpásztora Szent László-zarándoklatra hívta az egyházmegye híveit, papjait és szerzeteseit és minden jóakarató embert húsvét 5. vasárnapjára, május 18-ára a nagyvárad székesegyházba. Az ünnepi szentmise főcelebránsa és szónoka Hortobágyi T. Cirill OSB pannonhalmi főapát volt.

Az egyházmegyei zarándoknapra érkezők teljesen megtöltötték a barokk bazilikát. A Nagyvárad Egyházmegyében pápai engedély alapján minden évben húsvét 5. vasárnapján ünneplik az egyházmegye alapítóját, Szent László királyt.

Hortobágyi Cirill homíliájában elmondta, hogy Szent Lászlót gyötörte a kérdés: meddig lehet elmenni a földi siker érdekében? „Oly sokat elárul az a levél, amelyet a Szent Benedek alapította nagy tekintélyű bencés apátság, Monte Cassino apátságának, Oderisiusnak írt 1091-ben. A király egy valomással kezd, amely a hatalom természetéről szól: „(...) bűnös ember vagyok, mivel a földi méltóság gondját a legsúlyosabb bűnök nélkül nem lehet előmozdítani”. Ezt a vallomást pedig egészen biztosan a király fogalmazta, mert a kancelláriai írrok magától nem mert volna leírni ilyet. Ez a vallomás a szükséges emberi alázatra, korlátaink számbavételére, a másik emberrel való együttérzésre nevel mindannyiunkat. Szent László példa arra, hogy emberi törekvésünket nem lehet elintézni egy cinikus mosollyal és egy kézlegyintéssel, mondván, ez már csak így van, és így is marad. László kihívásként tekint a saját gyöngeségére. Önmagunk nevelése a jóra, a közelítés a tiszta és nemes emberi eszmények felé életfeladat, sohasem állhatunk le vele, és sohasem leszünk teljesen készen – mondta Hortobágyi Cirill főapát.

Majd így folytatta beszédét: „Szent László tudta: Szent István művének továbbvitele nem merülhet ki könnyen felsorolható intézmények alapításában, struktúrák felállításában, hanem a hit elmélyítésén, az egyes ember szívének

Isten felé fordulásán múlik. A politikai alapú, racionális belátás kevés, a szív megtérése kell az üdvösséghez. (...) Szent László művének folytatása ma elsősorban azt jelenti, ne nyugodj bele, ha azt tapasztalod magadon, hogy tompul az életedben az eszmény, a hit, a keresztény tanítás. Még akkor se, ha azt tapasztalod, hogy mások nagy szavakkal, talán érdekből hirdetik a keresztény erkölcsöt, de nem élük. (...) Szent László legnagyobb gondja ma az ember lenne, azaz mi és minden kortársunk, ez a mai nemzedék. Amikor látná, hogy nemzedékünk a korunk, társadalmunk torzulásainak csapdájába

esik, utánunk eredne, mint a Kerlés melletti ütköztetben a kun vezér által elrabolt leány után.”

Hortobágyi Cirill arra buzdított, hogy „növekedjünk a Krisztusra alapozott, életet nemesítő emberi értékekben, a becsületben, a tisztességben, a kimondott szó megtartásának szentségében, ne csak az anyagiakban, ne csak a jólétben. Lépünk ki önmagunkból, cselekvő szeretettel fordulunk környezetünk és a többi ember felé”.

A szentmisét követően a zarándokok a hagyományos hermás körmeneten imával és énekekkel kísérték Szent László ereklyéjét a székesegyház közelében lévő Petőfi park – az egykori Schlauch-kert – körül.

Kuzmányi István

Fotó: Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye

Hálaadás Udvardy György érsek születésnapján

Udvardy György veszprémi érsek szentmisét mutatott be május 14-én, 65. születésnapján az érseki hivatal kápolnájában. A liturgián részt vettek az érsekség munkatársai. A születésnapon bemutatott szentmise lehetőséget adott arra is, hogy az atyák és a munkatársak imádságban hálát adjanak a főpásztorért, szolgálatáért, életéért.

Forrás és fotó:

Veszprémi Főegyházmegye

Pódiumbeszélgetés Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásáról

A Gizella-napok keretében május 10-én rendezett pódiumbeszélgetésen Udvardy György veszprémi érsek, Kulcsár Dávid atya és Kovács Elemérné, Bódi Mária Magdolna unokahúga idézték fel a boldoggáavatási eljárás legfontosabb állomásait. A beszélgetést Loósné Dömötör Enikő irodavezető moderálta a Biró-Giczey-házban, a Szaléziánium Érsekségi Turisztikai Központban.

Az esemény során végigtekintettek az elmúlt másfél év lelki és szervezési folyamatain, az érlelődő remények és az előkészületek időszakán, a boldoggá avatás váratlan halasztásáig.

Elindult a „Magdi 80”

– Új lendületet kapott az ügy

2024 januárjában világossá vált, hogy Bódi Mária Magdolna ügye jelentősen előrehaladt. Udvardy György érsek ekkor hozta létre azt a munkacsoportot, amely a boldoggá avatás előkészítését koordinálta. A cél kettős volt: a szent életű litéri lány ismertségének növelése országszerte és annak kidolgozása, miként tudja a Veszprémi Főegyházmegye pasztorális, kulturális és turisztikai céljaira fordítani Bódi Mária Magdolna tanúságtételét.

„Akkor még nem is láttuk át, micsoda feladatot jelent ez” – idézte fel Kulcsár Dávid atya az indulás

bizonytalanságait, amelyek hamar lelkesedéssé formálódtak. Marika néni, Magdi unokahúga hozzátette: ekkor vált először igazán hihetővé számára, hogy a boldoggá avatás valóban megtörténhet – sőt talán még ő is megérheti.

Mindszenty József bíboros nyomdokain

2024. március 3-án kezdődött a „Mindszenty 80” emlékévi. A jelenlévők számára fontos volt, hogy a boldoggáavatási folyamat kezdeményezője, Mindszenty József püspök emléke is élő módon jelenjen meg.

„Nagyszüleim elmesélték, hogy ő indította el Magdi ügyét. Soha

nem felejttem, amikor nagyapám megtalálta Magdit, és az orosz katonák felé kiáltotta: »Megöltétek a gyermekemet!« Szinte ma is hallom a hangját” – idézte fel megrendülten Marika néni. A „Magdi 80” emlékévi ebben a szellemben indult el, a főegyházmegyei vezetés tudatosan kapcsolta össze a két tanúságtévő életpéldáját.

A döntés megszületik

2024. május 23-án megérkezett a hír: a szenttéavatási ügyekkel foglalkozó dikasztérium pozitív döntést hozott, a bíborosok és szakértők véleménye mindenhol egyöntetű volt. Udvardy György érsek Győrben,

Apor Vilmos püspök boldoggá avatásáról elmélkedve osztotta meg a hírt – így kapcsolódott össze két magyar vértanú sorsa és példája. „A vértanúság gondolata ismét közel került hozzánk. Bódi Mária Magdolna is vértanúként élt – nem csak halt meg” – fogalmazott.

Kulcsár Dávid atya számára a hír új lendületet adott: „Szerettem volna minél mélyebben megismerni Magdi érényeit, hogy hitelesen tudjam továbbadni a híveknek.” Marika néni visszaemlékezett, hogyan érte őket a hír: „Éppen Pápán voltunk az imacsoporthunkkal. A férjem hívta a hűgomat, én otthon hagytam a telefonom. Őt Norbi atya a hír hallatán azonnal értesítette. Az atya az örömhír után boldogságában harangozott is vagy tizenöt percen keresztül.”

Október 26.

– A tisztasági fogadalom napja

Egyházmegyei szinten ezen a napon kezdődött a féléves lelki felkészülés. A Szent Mihály-főszékesegyházban Michael Wallace Banach érsek, magyarországi apostoli nuncius tanítást adott a vértanúság és szüzesség kapcsolatáról. Ugyanezen időszakban történt meg Bódi Mária Magdolna földi maradványainak feltárása is. A Vatikán régészeti protokoll szerinti elvárása miatt a feltárást katonai segítségével végezték. Magdi földi maradványait a Szent Imre-oltárnál helyezik majd el.

A boldoggá avatás elhalasztása – És a remény tovább él

2025. április 21-én érkezett a hír Ferenc pápa haláláról, így a négy napval későbbre tervezett boldoggá avatás elmaradt. „A Szentatya halála után sok kérdés vetődött fel, három percenként csengett a telefonom aznap, mindenki tudni szeretne volna, hogy mi lesz a boldoggá avatással” – mesélte Kulcsár Dávid atya, aki azóta több helyre kapott meghívást, hogy Bódi Mária Magdolna életéről tartson lelkinapot. A lelkiület és a lelkesedés nem lankadt – ellenkezőleg, egyre többeket vonz Magdi története. Marika néni így fogalmazott: „Tudomásul vettük, hogy később lesz. De lesz.”

Mi jön ezután?

A Szentatya halálával a Vatikán minden dikasztériuma elvesztette joghatóságát, de a főpásztor szerint május elején már megerősítést nyertek az új vezetők, így elindulhat a folyamat az új időpont kijelölésére. „Nyáron nem lehet, de kora őszi időpont még reális. Szeretnénk, ha az iskolák is részt vehetnének, fiatalok nélkül nem akarunk ünnepelni” – hangsúlyozta Udvardy György érsek.

A boldoggá avatás tehát várat magára, de nem késik. Ahogy a pódiumbeszélgetés is tanúsította: Bódi Mária Magdolna már most a szívekben él.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

A kegyelem átalakítja a fogvatartottak életét

Hálaadás a börtöncursillo jubileumán

Tíz évvel ezelőtt Magyarországon a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön adott helyet először a börtöncursillónak, amely a fogvatartottak számára viszi el az örömhírt. A kerek évfordulón, május 6-án a sátoraljaújhelyi fegyház parancsnoki épületében és börtönkápolnájában ökumenikus hálaadó alkalmat rendeztek, amelyen Székely János szombathelyi megyéspüspök is beszámolt börtöncursillós tapasztalatairól.

Hazánkban 2015 óta húsz helyszínen, ötven alkalommal tartottak lelki elmélyülésre, megnyugvásra, a keresztény hittel való találkozásra, Isten feltétel nélküli szeretetének, irgalmának megtapasztalására szolgáló börtöncursillót. Húsz pap és lelkész több mint száz önkéntes bevonásával mintegy nyolcszáz fogvatartottat szólított meg az évek során Isten üzenetével. Ez a találkozás képessé tette a börtöncursillo résztvevőit arra, hogy új szívvel éljék meg börtönéveiket, és immár megváltozott emberekként térjenek vissza a társadalomba.

A jubileumi hálaadó esemény a parancsnoki épületben kezdődött Mészáros Ferenc börtönlelkész és Együd József bv. alezredes, a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön parancsnoka köszöntőszavaival. Együd József hangsúlyozta, hogy a fogvatartottak körében a lelkigondozás és a börtöncursillo különösen fontos és hasznos. A köszöntést követően a jelenlévők átvonultak a börtön épületébe, ahol ökumenikus istentiszteleten vettek részt a kápolnában.

„Tárljátok kezeitek az élő Isten felé” – énekelték teli torokból a fogvatartottak és az örök az istentiszteletre készülve. A szertartásra bevonult Székely János szombathelyi megyéspüspök, Barna Sándor, a Tiszáninneri Református Egyházkerület püspöke, valamint Tóth Viktória és Mészáros Ferenc, a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön református, illetve római katolikus lelkésze. Barna Sándor *Szent Pál második korintusi levelének* ötödik fejezetéből olvasott fel arról, hogy ne önmagunknak éljünk, hanem annak, aki meghalt és feltámadt értünk. Hiszen Isten Krisztusban megbékéltette magát a világot, bűnné tette értünk azt, aki bűnt nem ismert.

A református püspök elmondta, sok minden hajtja az embert, de a mi motiváló erőnk Krisztus szeretete, amely a kereszten mutatkozik meg. Jézus megtette értünk, amit önmagunkért nem tudunk volna, s kereszthalála és feltámadása távolat nyit: megbocsátást nyerünk, tiszta lapot kapunk. Jézus szeretete változást visz végbe, ő nem a külsőt nézi, hanem a címkéz. Istennek mindenki számít, előtte nincs reménytelen ember. Krisztus áldozata elegendő ahhoz, hogy a legszenyesebb életet is megtisztítsa. Isten megtisztítja a

szívünket, elveszi a bűntudatot, megszenteli az életünket, megújít minket.

Az istentiszteleten tanúságot tett két fogvatartott, akik részt vettek a börtöncursillón, és az azt követő ultreya elnevezésű utánkötető alkalmon. Az egyikük megtapasztalta ezeken, hogy nem úgy néznek rá, mint rabra, bűnözőre, hanem mint testvérre. Érezte, hogy Jézus ott van közöttük, felismerte Isten szeretetét. „Amikor visszamentem a zárkamba, új szívet kaptam és új reményt, mindent és mindenkit más szemszögből láttam, megváltozott az értékrendem. Azóta rendszeresen járok istentiszteletre, imádkozom. Hálás vagyok azokért az emberekért, akik lehetővé tették, hogy részesüljek ebben a hatalmas változásban” – mondta. A másikuk szinte irodalmi igényességgel számolt be élete mélységeiről és magasságairól, istentapasztalatairól. Nehéz gyermekkorra ellenére erős volt a hite, szépen ívelt a karrierje, meny-

Székely János két történetet mondott el a jelenlévőknek börtöncursillós tapasztalataiból. Az egyik főszereplője, egy fiatalember, a barátnője becsületét akarta védeni, amikor verekezésbe keveredett. Két hónapja volt börtönben, s egy nap megtudta, hogy a barátnője összeállt azzal a férfival, akivel szemben meg akarta védeni őt. Tele volt keserűséggel, bosszút tervezett éveken át. De amikor részt vett a cursillón, a lelke mélyén egy tiszta hangot hallott, ami a kiengesztelődésre vezetett. Idővel felhívta a volt barátnőjét telefonon, sok boldogságot kívánt neki, és megnyugtatta, hogy nem kell félnie tőle.

A másik történet egy olyan férfiról szólt, aki a börtönbe vonulása előtt tudta meg, hogy a barátnője gyereket vár. A férfi dühös volt, el akarta vetetni a gyereket. A cursillo zárómiséjén a barátnője is részt vett, karjában egy gyönyörű szép kislánnyal. A fogvatartott végigsírta a misét, és bocsánatot kért. Székely János kiemelte: „A cursillo csodája, hogy itt találkozunk az ember az élő Isten szeretetével, a kegyelmi áradatfolyammal, ami átalakítja az életét. Nem az a dolgunk, hogy a rossz miatt panaszkodjunk, hanem hogy kiválasszuk a jót, és abból a lehető legjobbat hozzuk ki.” Az istentisztelet végén a jelenlévőknek áldást adtak a püspökök, majd közösen elénekelték a Cursillo himnuszát.

Az ünnep előadásokkal, tanúságtételekkel folytatódott a parancsnoki épületben. Székely János a Cursillo történetét ismertette, és bemutatta azt az utat, amely az első magyarországi börtöncursillóhoz vezetett. A lelkeségi mozgalom gyökerei Spanyolországba nyúlnak vissza, 1943-ra, amikor százezer, a hittől eltávolodott férfi számára zárandoklatot szerveztek Santiago de Compostelába. Zárandokvezetőket készítettek fel az alkalomra, papokat és főként világiakat, akik együtt hitelesen képviselték a Cursillo üzenetét. Kisközösségeket szerveztek, mert felismerték, hogy az örömhírt szeretettel, barátkozással lehet átadni. A kereszténység lényegét, Isten szeretetét elsősorban nem elmondani akarták, hanem átélhetővé tenni.

A Cursillo hamar elindult a börtönök felé. Volt olyan fiatalember, aki a börtönben még a teológiát is elvégezte, és ahogy szabadult, iskolában tett tanúságot, fiatalok előtt. Egy másik egykori fogvatartott apostola lett eldugott cigány falujának, ahová az Egyház máshogyan nem jutott volna el.

A szabadulás után testvéri közösséget ad a Cursillo. Sok fogvatartott a börtönben töltött hosszú idő alatt mindenkit elveszt a kinti világban, egyedül marad, sok esetben komoly adósságokkal. A cursillós közösség egy nagy baráti szeretetháló. Szombathelyen a Szent Márton köpenye kezdeményezés tagjai még a szabadulás előtt munkahelyet szereznek a

„Szeresd őket!” Mint mondta, fontosnak tartja az odafigyelést, a meghallgatást, az együttérzést, a személyes tanúságtételt és azt, hogy nem a múltból kell kérdezni a fogvatartottakat, hanem a jövő felé irányítani őket. Bibliakört, hit- és erkölcsoktatást, imapanokat, bibliaversenyeket, sőt még sakk-szakkört is tartott nekik. Butsy Lajos megemléltette a Mécse Szeretetszolgálat levelezőszolgálatát, melynek keretében olyan fogvatartottakkal tartják a kapcsolatot, akiknek odakint senkijük sincs.

Debreceni Csaba, a börtöncursillo titkárságának vezetője elmondta, 1989-ben érkezett meg a Cursillo Magyarországra jezsuita és verbita közvetítéssel, a börtöncursillo gondolata azonban csak a 2010-es évek elején merült fel. Ennek a sátoraljaújhelyi épület lett a bölcsője, ugyanis itt tartották meg 2015 májusában az első háromnapos cursillót. Idővel, reformátusok bevonásával, ökumenikus jellegű lett a mozgalom. A háromnapos cursillót utógondozás követi, ami a lelki elmélyülés kulcsa. Három felekezet vesz részt a börtöncursillóban, a görögkatolikus, a református és a római katolikus. A görögkatolikusok börtöncursillós tevékenységét Szabó István mutatta be, aki papi élete kiteljesedésének tartja ezt a szolgálatot. Tóth Viktória református lelkész elmondta, amikor 2019-ben először tért be olyan börtönbe, ahol férfiakat tartottak fogva, megtapasztalta, hogy nem nőként, hanem lelkészként tekintenek rá. 2022-ben elvállalta a börtönlelkészi szolgálatot a sátoraljaújhelyi férfifegyházban. A legmegindítóbb élménye az volt, amikor a cursillo zárónapján az egyik fogvatartott ezt mondta: „Köszönöm, Istenem, hogy börtönbe kerülhettem.”

Mészáros Ferenc, a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön lelkésze felnőtt megtérőként került közel a Cursillohoz és a papi hivatáshoz. Terebes Gergő egykori fogvatartott 2015-ben végezte a cursillót, ami megváltoztatta az életét: elengedte a gyűlölködést, a börtönben értelmet kaptak a szürke hétköznapiak, megtanult szeretni. Lólé Attilának, a börtön egy másik volt fogvatartottjának az élete is gyökeresen megváltozott. Második

ból. Mint mondta, nagy erővel indult el a cursillo, a covidjárvány kezdetéig 34 alkalommal összesen 578 fogvatartott vett részt ezeken, s közel 50 ultreya követte az alkalmakat. A lelkigyakorlatot elvégző fogvatartottak a tapasztalatok szerint nem válnak visszaesővé, hanem integrálódnak a társadalomba, munkát találnak. A vallásgyakorlás a fogvatartottak körében számos előnnyel jár – mondta Szilassy Roland, és beszámolt azokról a kutatási eredményekről is, melyeket a börtönlelkészi szolgálat terén végeztek.

Butsy Lajos egykori börtönlelkész beszámolójában kiemelte szolgálatainak jelszavát, mely így hangzik:

generációs drogos volt, és egykor öngyilkossági kísérletet is elkövetett, ma pedig már képes szeretni magát és elfogadni mások szeretetét. Mindazt a jót, amit a cursillo és az ultreyák során kapott, továbbadja másoknak: bejár a tököli börtönbe és a javítóintézetekbe, ahol a fiatalok hiteles példát láthatnak benne.

Az ökumenikus hálaadó alkalom végén köszönetet mondtak mindazoknak, akik a börtönlelkészi szolgálatban részt vesznek, majd Székely János így összegezte a nap legfőbb üzenetét: „A hit, a szeretet gyógyít, csodákat tesz és szabadít.”

Vámossy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

A stafétafutó Péter és János Máriapócscon

Görögkatolikus gyermekbúcsú a szentévben

A Görögkatolikus Metropólia máriapócsi gyermekbúcsúját a szentévhez kapcsolódóan „A remény zarándokai” mottóval tartották meg május 10-én.

Hittanos gyerekekkel, családokkal telt meg a máriapócsi kegytemplom előtti tér és a környező utcák a Görögkatolikus Metropólia máriapócsi gyermekbúcsúján, amelyet idén a Hajdúdorogi Főegyházmegye Pasztorációs Irodája és a debreceni Szent Efrém Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola együtt szervezett meg.

Idén harminc egyházközség, tizenhét intézmény és huszonöt család csapata regisztrált a rendezvényre. A legnépesebb csoport a nyíracsádi Szent Piroska Görögkatolikus Általános Iskolából érkezett, ahonnan

kal találkozhatunk – mondta a főpásztor. – Tudunk-e mindenkit szeretni? Hogy tudjuk teljesíteni Jézus parancsát, ha valaki nem szeretettel fordul felénk? Hívjuk segítségül Jézus példáját! Azért áldozunk, imádkozunk, azért megyünk el templomba, hogy érezzük, mennyire szeret bennünket. Ha felfedezzük Jézus szeretetét, meglátjuk azt is, hogy mi is szeretni tudunk mindenkit. A gyermekbúcsú és a szentév mottójában szereplő reménynek ez a szeretet a forrása, az ereje és a célja. Tanuljunk meg szeretni! – buzdította a gyerekeket a metropolita.

A gyermekbúcsú egyik, talán a legtávolabbról érkezett

százhatvanan jelentkeztek az eseményre. A kétezeröttszáz résztvevőt nyolc órától várták a szervezők a regisztrációs pontokon, ahol érke-

zésük után menetlevelet és térképet kaptak. Az első állomás a hittanautomata volt, ahol a helyes válaszáért édesség is járt.

A következő ponton Lázár feltámasztásának történetét elevezték meg a gyerekek bevonásával, akik Jézus, Lázár, Mária és Márta szerepét játszották el. A harmadik állomáson a csodálatos halfogás történetéé volt a főszerep. A gyerekek maguk is halászként váltak. Nemcsak az ügyességükre, de csapatmunkára is szükség volt a feladat teljesítéséhez. A Genezareti-tó halászeit a következő helyszínen bibliai kvízzel várták. Hálók helyett itt főleg a hittanórákon tanultakra volt szükségük.

Az utolsó állomáson sportos ügyességi feladatok végrehajtása volt a cél. A gyerekek a játékban Jézus sírja felé igyekvő Pétereké és Jánosokká váltak, megbizonyosodtak Jézus feltámasztásáról, és ezt az örömhírt másoknak is továbbadták. A feladatok elvégzéséért mindenki pecsétet kapott a menetlevelébe, az út végén pedig ajándéokra

válthatta ezeket. A gyermekbúcsún minden út a kegytemplomhoz vezetett. Az állomások teljesítése mellett a csoportok és a családok időt szántak arra is, hogy köszöntsék az Istenszüllőt.

A nap folyamán gyónási lehetőséget biztosítottak a résztvevők számára. A zarándok és a szervezők Szent Liturgián is részt vettek. A szertartást Kocsis Fülöp érsek-metropolita helyi és a gyermekbúcsúra érkező több paptársával együtt végezte. A kántorizálás feladatát a Lautitia kóruscsalád ifjú tagjai vállalták.

„Azt parancsolom nektek, hogy szeressétek egymást!” – hangzott el Jézus utasítása a nap evangéliumi szakaszában. Prédikációjában a főpásztor ehhez kapcsolódóan kérdezte a gyerekeket: ki az, akit a legjobban szeretnek. A válasz a többség számára Isten és az édesanya. Az anya a szíve alatt hordozza és saját testéből táplálja gyermekét. Máriapócscon pedig égi édesanyánk-

csoportja Székesfehérvárról és környékéről indult. Jármí Zoltán atya elárulta: a nagy távolság miatt idén is egy nappal korábban érkeztek Máriapócsra, így szombaton reggel az elsők között kezdtek a kék útvonalon. Idén – kísérelve együtt – ötvenketen indultak útnak: Székesfehérvárról, Velencéről, Dégről és Lepsényből a szervezőlelkészség hittanosai, valamint a nevelőszülői hálózatban és lakásotthonokban nevelkedő gyerekek alkották az idei csapatot. A gyerekek nagyon szeretik Máriapócsot és a zarándokházat, a hely lelkeségét és szellemiségét.

A szervezők kiegészítő programlehetőségekkel, játékokkal is készültek. A templomkertben kézműveskedni lehetett; volt légvár, dartsfoci, és nagy sikert aratott a szelfiboksz is. A gyermekbúcsút táncház zárta, amit a Szent Efrém Görögkatolikus Általános Iskola néptáncosai vezettek.

Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmegye

Gyermekevédelem a gyakorlatban

Megtartották az Emberi Méltóság Stratégia műhelynapját

Budapesten a piarista tartományfőnökség adott otthont a Nyilvánosság és gyermekevédelem című képzési műhelynapnak május 8-án. A Magyarországi Szerzeteselőjárók Konferenciájának Irodája keretében működő Emberi Méltóság Stratégia programján szerzetesrendek és egyházmegyei képviselők, valamint gyermekevédelmi szakemberek vettek részt.

Az eseményen mintegy harminc szakember gyűlt össze, hogy közösen gondolkodjanak a gyermekevédelmi esetek kezelésének gyakorlatairól. A műhelynap központi témája a (kortárs közösségi) bántalmazási esetek kezelése és a szülőkkel való kommunikáció volt.

A program első felében egy „akváriumhelyzet” keretében a résztvevők betekintést nyerhettek egy gyermekevédelmi esetet kezelő válságstáb munkájába. A szimuláció során a stáb tagjainak – kommunikációs felelős (Gáborné Haáz Andrea), gyermekevédelmi felelős (Kis Efrém OFM) és egy vezető-jogász (Vitális Gábor SDB tartományfőnök) – egy valós eseten alapuló fiktív esetleírás mentén

egy iskola diákjai közötti súlyos zaklatási ügyet kellett kezelniük, különös tekintettel az első huszonegy óra feladataira. A gyakorlat során kiemelt figyelmet kaptak a kríziskommunikáció, a jogi és etikai szempontok, valamint a gyermekek biztonságának azonnali biztosítása. A beszélgetést Dobszay Benedek OFM és Márkus Roland SP irányították, a résztvevők pedig aktív megfigyelőként és tanácsadóként is bekapcsolódhattak a folyamatba.

A nap második részében a szakemberek szülői értekezletet szimuláló gyakorlatot végeztek. A csoportok egy előre kidolgozott, valóság-hű eset alapján a szülők és az iskola képviselői közötti kommunikációt, a szülői kérdések kezelését gyakorolhatták. A résztvevők több

szerepben is kipróbálhatták magukat, így mindenki aktívan részt vehetett a helyzetek feldolgozásában.

A műhelynap lehetőséget adott a tapasztalatok megosztására, a jó gyakorlatok közös kidolgozására, valamint a gyermekevédelmi krízishelyzetek kezeléséhez szükséges kompetenciák fejlesztésére.

Forrás és fotó: Emberi Méltóság Stratégia

Szállást keres a Szentírás

Családok imája a remény szentévében

Felföldi László megyéspüspök arra hívja a családokat 2025 májusában a Pécsi Egyházmegye egyházközségeiben, hogy a szállást keres a Szent Család adventi ájtatosság mintájára fogadják be egy-egy napra az e célból útnak indított megszentelt Bibliát és gyertyát, s imádkozzanak együtt a remény ajándékáért.

Az imádságról, az imaéletünkről nem könnyű beszélni, mert az ima nem egy teljesítendő feladat, hanem

ban Felföldi László főpásztori levelében pontos útmutatóval is ellátta a családokat, amely támpontot adhat az együtt végzett imához. Fontos, hogy minden család megtalálja az elcsendesedésre szánt közös időt, melyet az imádság tölt ki. Ennek részeként a család egyik tagja meggyújtja a csomagban található szentelt gyertyát, és bevezeti az imát. Majd egy rövid, a reményről szóló ének következik, amelyet a 2025-ös jubileumi szentév imája, egy rövid szentírási részlet és elmélkedés követ.

az Istenhez fűződő legbensősebb kapcsolatunk, amelyet ápolni és táplálni kell. Felföldi László pécsi megyéspüspök szándéka, hogy a családok közös imádsága révén legyen ez a hónap a húsvéti öröm meghosszabbítása, amely áldást hoz a családokra, közösségekre, így módon az egész egyházmegyére.

Ezt a célt hivatott szolgálni a május 1-jén útjára indított kezdeményezés. A családok imaéletét segítő csomag-

Az imádságban a családért, a világot és a reményért imádkoznak a résztvevők, akik saját imaszándékaikkal is kiegészítik közös imájukat. „Ma este mi őrizzük a hit és remény lángját, hogy továbbadjuk azt. Ez a gyertya Krisztus világosságát jelképezi, amely bevilágítja életünket és utat mutat a sötétségben” – hangzik el májusban minden este valamely család imádságában a Pécsi Egyházmegyében.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

A pápa fogadta a keleti katolikus egyházak vezetőit

Interjú Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek-metropolitával

Május 11–14-én tartották Rómában a keleti katolikus egyházak jubileumi zárándoklatát, amelyet még Ferenc pápa megbízásából szervezett a Szentszék. A zárándoklaton Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita, Orosz Atanáz miskolci és Szocska Ábel nyíregyházi megyéspüspök is részt vett. Május 14-én XIV. Leó fogadta a keleti katolikus egyházak világ minden tájáról Rómába érkezett főpásztorait. A Szentatyával való találkozót megelőzően beszélgetett a keleti katolikus keresztények jubileumi római zárándoklatáról Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolitával Vértessaljai László SJ a Vatikáni Rádió magyar nyelvű stúdiójában. Az alábbiakban részleteket közlünk az interjúból.

– Kik jöttek el Magyarországról a keleti egyházak jubileumára?

– Isten kegyelméből mindhárom görögkatolikus egyházmegye püspökei [Szocska A.] Ábel és [Orosz] Atanáz atyák is itt vannak a híveikkel együtt. Közös szervezésben jöttünk ki; közel háromszázan vagyunk összesen. A jubileumi zárándoklatok egyike a keleti egyházaké, amelyet ezekre a napokra – május 11. és 14. közé – szervezett meg még Ferenc pápa megbízásából a Szentszék. Természetesen nemcsak mi vagyunk itt keletiek Rómában, hanem a világ minden pontjáról érkeztek keletiek. Találkoztunk más görögkatolikusokkal Szlovákiából, Ukrajnából, Lengyelországból, az Egyesült Államokból, a Közel-Keletről, Horvátországból, és ezek nagyon érdekes találkozások.

(Folytatás az 1. oldalról)

Azt látjuk, hogy pástorként fordul az Egyházhoz. A hagyományokkal kapcsolatos nézeteit mutatja öltözeke, az, ahogyan kilépett a tömeg elé a megválasztása után, és hogy latinul tartotta az első szentmiséjét. A jót veszi elő mindenhonnan. Erős, szilárd békét szeretne, először is az Egyházon belül, hogy maga az Egyház is ezt a békét tudja képviselni a világban. Az emberi szív misztérium, de a jubileumi remény évében bizunk abban, hogy ezt a békét ő meg tudja valósítani.

– Mikor és hogyan ismerte meg Prevost atyát?

– A Pápai Lateráni Egyetemen folytatott római tanulmányaim alatt ismertem meg Prevost atyát. 2008 és 2011 között patrisztikát tanultam az Augustinianumban, amikor Prevost atya volt az Ágoston-rend általános előljárója. A Pápai Lateráni Egyetem részét képező Augustinianum családias, mintegy százan tanulnak itt, s a különböző ünnepek alkalmával jellemzően együtt ünnepelnek a helyi ágostonos szerzetesekkel. Egy személyes emlékem ebből az időből, hogy a rendfőnök Prevost atya délutánonként az udvaron sétálva imádkozta a rózsafüzért. A Szegények Szolgái Missziós Mozgalom alapítója, Giovanni Salerno atya maga is Ágoston-rendi szerzetes volt. Éppen római ta-

– Hozzávetőlegesen hányan vannak a keleti katolikus keresztények a Katolikus Egyházon belül?

– Nem tudok számot mondani. Huszonegy keleti katolikus egyházat tartunk számon. Ebben mi kétszázötvenezer görögkatolikus magyar hívővel kisebbségnek számítunk; a legtöbb egyház hasonlóképpen kis létszámú, de vannak még nálunk is kisebb közösségek. (...) vannak néhány milliós egyházak – az ukrán görögkatolikus egyház négy-, négy és fél, talán ötmillió lelket számlál az egész világon; aztán vannak a nagyobb egyházak: a melkita, a malabár, a malankár egyházak, amelyek szintén többmilliós egyházak, de ennél sokkal nagyobbra nem tehető a számuk. Hozzávetőlegesen szerintem mintegy ötvenmillió a keleti katolikus hívek száma (...).

– Milyen programokból áll össze a római jubileum?

– Nekünk vannak saját programjaink is, de az egyik legfontosabb a közös liturgia, amit a mi bizánci rítusunk szerint a melkita pátriárka, Jusszef Abszi (Youssef Absi, I. József – a szerk.) melkita görögkatolikus pátriárka fog vezetni a Szent Péter-bazi-

likában – ő az egyébként, aki a budapesti eucharisztikus kongresszus idején a Szent István-bazilikában vezette a mi görögkatolikus liturgiánkat. Ezenkívül vannak más rítusú szertartások, így a koptok, az etiópok és nagyobb keleti egyházak is vezetnek nagy liturgiát. Aztán lesz egy nagyon kedves esemény, amikor a Santa Maria Maggiore-bazilikában kedden este együtt énekeljük az Akathisztosz-himnusz, mely az Istenszülőhöz szól, különböző nyelveken – ebből az egyik magyarul hangzik el, méghozzá Ferenc pápa sírja közelében. Nagyon reméltük, hogy Ferenc pápa fogad majd bennünket. Sejtem, hogy most már odafönről teszi ezt, mert itt már az új pápa, Leó pápa fogad minket. Egész különleges dolog, hogy minden korábbi protokollt és szervezést fölülírva külön fogad bennünket az új pápa, azt hiszem, hogy ilyen minőségében először bennünket, keletieket fogad, és így pápai kihallgatás részesei leszünk.

– Ez egészen nagy kitüntetés! Érsek atya, melyek a te első benyomásaid XIV. Leó pápáról?

– (...) amikor Magyarországon járt, akkor több alkalommal is volt alkalmam beszélgetni vele. (...) a szinóduson is találkoztunk, de nagyon őszintén szólva ő olyan „csendes ember”, hogy én korábban ezeken az egyszerű beszélgetéseken kívül nem tudtam találkozni vele. Úgyhogy én is nagy várakozással figyeltem, hogy hová is teszi a hangsúlyt. Több alkalommal is utalt már arra, hogy pápai nevét

XIII. Leó nyomán választotta, főként a szociális érzékenysége miatt, hiszen ő adta ki az első szociális tartalmú enciklikát. De mi, keletiek szeretünk arra hivatkozni, hogy ugyancsak ő adta ki az *Orientalium dignitatis* enciklikát, amely viszont a keleti egyházak méltóságát emelte ki elsőként.

Amikor lesz alkalmam találkozni vele, egészen biztosan rá fogok kérdezni, hogy vajon ez szerepet játszott-e az ő választásában. Azt hiszem, hogy „igen” lesz a válasza, hiszen a tény, hogy bennünket, keletieket külön fogad, ez annak a jele, hogy különös szeretettel, figyelemmel fog felénk fordulni. Május 12–14. között számos lelki élményben volt része a több száz magyar görögkatolikusnak, akik püspökeik vezetésével vettek részt a római zárándoklaton: az utolsó napon, a többi keleti katolikus zárándokkal együtt fogadta őket XIV. Leó pápa a VI. Pál Teremben, és gyönyörű beszédet intézett hozzájuk.

A beszéd után a pápa egyenként odament és találkozott az összes püspökkel. Kocsis Fülöp metropolitát fölismerte budapesti találkozásukról, aki magyar gyerekek rajzait ajándékozta a Szentatyának. A legfelső rajzon kacsa betűkkel ez állt: „Szeretlek, Leó pápa! Ferenc pápa büszke lenne rád!” Az egyházfő Orosz Atanáz miskolci és Szocska A. Ábel nyíregyházi megyéspüspökkel is találkozott; utóbbi egy csotki ajándékozott neki. Az 1900-as szentévből, március 6–9. között 461 görögkatolikus zárándokolt Rómába, hogy bizonyítsák a magyar görögkatolikus egyház létezését, s nyomatékossítsák a magyar nyelvű liturgia iránti kérelmüket. Március 9-én a pápa – XIII. Leó – személyesen fogadta őket. Ő volt az a pápa, aki az 1894-es *Orientalium dignitas* kezdetű enciklikájában elismerte a keleti egyházak jogát, és lemondott a

latin rítus terjesztéséről a más rítusú katolikusok között. (Forrás: Hajdúdorogi Főegyházmegye)

– XIV. Leó pápa Ágoston-rendi szerzetes, Szent Ágoston pedig a 4–5. század nagy teológus püspöke volt, amikor az Egyház még egységben élt. Lehet (...), hogy az ő legfontosabb vonatkozása teológiai síkon egy olyan időszakra esik, amikor az Egyház Keleten és Nyugaton még egységben élt?

– Valóban, Szent Ágoston idejében az Egyház (...) még egységben volt. Ami a teológiai szemléletet illeti, a Szent Ágoston-i vonal egészen más irányt vett, mint a keleti, tehát a teológiai megfogalmazások (...) évszázadokon keresztül elég más irányban, vagy párhuzamos úton haladtak. A 20. századra tehető, amikor a nyugati és keleti egyház egymást újra felfedezte, és ez nyitotta meg az utat az ortodox–katolikus párbeszéd felé. Minden bizonnyal erre is nagy hangsúlyt fog fektetni, erre utalt is már a bevezető beszédében. Tehát ha nem is az ágostoni teológia és a Szent Ágostonra visszavezethető szerzetesi lelkiség, inkább azt mondhatnám, hogy a mai világ sok újdonsága az, ami közelebb fog bennünket hozni, keletieket és nyugatiakat. Leó pápa utalt arra, hogy a világháló, a mester-séges intelligencia egy olyan, szinte új világot terem, melyben az Egyháznak nagyon meg kell találnia a helyét, Keletnek és Nyugatnak egyaránt, úgyhogy ebben még nagyobb összefogásra lesz szükség, mint valaha, annak érdekében, hogy hitelesen tudjuk képviselni a hitet, és meg tudjuk élni Krisztus egyetlen Egyházához való tartozásunkat.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News

Aki velünk lélegzik

Walter Corsini MSP perui szerzetes a pápáról és a misszióról

és nagy volt a szeretet. Nehezebbé esett eljönni onnan. Az emberek értékelték, hogy bele tudott merülni a kultúrájukba; ebben bizonyára segítettek az olasz és spanyol gyökerei. Minden nép a maga kultúrája szerint gondolkodik. Egy európai ember megoldási protokollja, legyen szó közigazgatásról, oktatásról vagy egészségügyről, gyökeresen más. Amikor valaki megérti a másik karakter lényegét, és nemcsak elviseli, hogy ott másként mennek a dolgok, hanem felveszi a helyi ritmust és vele él, egyszerűen tiszteli a helyi embereket a kultúrájukkal együtt, azt megérzik a helyiek, s ilyenkor a testvérikként fogadják el. Megérzik, hogy nem kritikával közelít, úgy élük meg, hogy együtt lélegzik velük, hogy a szíve megnyílik erre a világra. A misszió így lesz hiteles inkulturáció. A misszionárius a kereszténység, az Egyház kincseit akarja átadni maradéktalanul, vagyis anélkül, hogy abból bármit elvenne vagy megszürne. Az eredeti tartalmat akarja közvetíteni veszteség nélkül, de azzal a türelemmel, abban a

ritmusban, azzal a finomsággal, amire szükség van ahhoz, hogy ezt a befogadó a magáévá tudja tenni. És amikor ez sikerül, akkor elfogadják őt az emberek, s vele együtt azt is, amit át akar adni. Így volt ez Prevost atyával, és így volt alapítónkkal, Giovanni atyával is. Nem „padrénak” (atyának) szólították, hanem „papának” (apának), ami jól kifejezi az emberekhez való közelségét.

– Milyen embernek ismerték meg a mozgalomban?

– Peruban egyszer látogatta meg a közösségünket. Ki kell emelnem a családiasságot: az első pillanattól kezdve olyan volt, mintha része lett volna a közösségünknek. Személyesen kevéssé ismertem, de bizalommal hagyatkozom azoknak az ágostonos szerzeteseknek a benyomásaira, akik vele dolgoztak, és akiket én is jól ismerek az Augustinianumban töltött időkből. Rendtársai elmondása szerint XIV. Leó nyugodt természetű ember. Ahogyan mi is láthattuk, már az áldások erkélyére is papírral a kezében lépett ki, és számíthatunk rá, hogy ritkán fog rögtönözni, inkább kidolgozott tartalommal érkezik majd. Nagy teherbírási, a munkában fáradhatatlan. Bizonyos értelemben felénk. Hiszek abban, hogy a kapott kegyelmekkel jó irányba tud majd haladni.

Trauttwien Éva
Fotó: Szegények Szolgái
Missziós Mozgalom

nulmányaim időszakára esett, hogy Giovanni atya hivatalosan befejezte Ágoston-rendi életét a mozgalom miatt. Amikor valami új születik Egyházunkban, mindig megfigyelhető egyfajta óvatosság az újjal kapcsolatban. Prevost atya ugyanakkor tisztelettel figyelte az eseményeket, engedte, hogy a Szentlélek végezze a munkáját. Mivel a Szegények Szolgái Misszionáriusok családja ekkorra már jelentősen megnőtt, ezért Giovanni atyának a folytatáshoz azt javasolták, hogy kérje az Ágoston-rendből való kilépését, bár ő maga soha nem akart kilépni a rendből. Ezt a folyamatot Prevost atya irányította.

– A következő találkozások helyszíne Peru volt.

– Mint kánonjogász, Prevost atya a perui püspöki kar gyermekvédelmi felelőse volt. Ő dolgozta ki a bejelentések és az ügyek kezelésének protokollját, és nagy hangsúlyt helyezett a megelőzésre. Ebben a minőségében előadásokat is tartott, s ezeken részt vettek a mozgalom papjai is. 2023-ban a mi misszionáriusainknak (férfi szerzeteseknek, szerzetesnővéreknek és misszionárius házaspároknak) vezetett képzést ebben a

témában. Peruban általános jelenségnek mondható, hogy bántalmazásokat elszenvedve, sérült környezetben nőnek fel a gyermekek, gyakran a szeminaristák is, s ez oda vezethet, hogy később maguk is bántalmazókká válnak. Ez a nehézség része az ottani életnek. Peruban az állam nagyon szigorú büntető szabályozással él e tekintetben. Aki tíz év alatti gyermeket nem megfelelő módon érint meg, az automatikusan kilenc év börtönnel büntetendő. Így figyelni kell arra, hogy a felszínes gyanúsítgatások ne váljanak túlkapássá, ártatlanok ne legyenek áldozattá. Prevost atya következetesen képviselte Ferenc pápa álláspontját, miszerint a bűnös kapja meg a büntetését, de azzal az irgalmmal, amire minden sebnek szüksége van a gyógyuláshoz, beleértve a gyógyítás lehetőségét mind az áldozat, mind az elkövető számára.

– Milyen volt Prevost atya perui elfogadottsága?

– Peruban nagyon ismert személyiségnek számított Prevost atya. Az Észak-Amerikából Latin-Amerikába érkezők körében leegyszerűsítve kétfajta viszonyulást látunk. Az

ADÁSVÉTEL

RÉGISÉGEKET, hagyatékot, bútorokat, festményeket, szobrokat, ezüsttárgyakat, arany ékszereket, fogaranyat, érméket, ki-tüntetéseket, órákat vásárolunk. T.: 06/20-932-6495, www.antikbudapest.hu

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 65 éves korig. T.:+36/30-628-9657

ÜDÜLÉS

NYARALÁSI LEHETŐSÉG Balatonfüre-den, strandok közelében, kedvező áron. T.: 06/20-241-3585

ADÁSVÉTEL

RÉGISÉGEKET, hagyatékot, bútorokat, festményeket, szobrokat, ezüsttárgyakat, arany ékszereket, fogaranyat, érméket, ki-tüntetéseket, órákat vásárolunk. T.: 06/20-932-6495, www.antikbudapest.hu

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 65 éves korig. T.:+36/30-628-9657

ÜDÜLÉS

NYARALÁSI LEHETŐSÉG Balatonfüre-den, strandok közelében, kedvező áron. T.: 06/20-241-3585

ADÁSVÉTEL

RÉGISÉGEKET, hagyatékot, bútorokat, festményeket, szobrokat, ezüsttárgyakat, arany ékszereket, fogaranyat, érméket, ki-tüntetéseket, órákat vásárolunk. T.: 06/20-932-6495, www.antikbudapest.hu

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 65 éves korig. T.:+36/30-628-9657

ÜDÜLÉS

NYARALÁSI LEHETŐSÉG Balatonfüre-den, strandok közelében, kedvező áron. T.: 06/20-241-3585

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő vir-rasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szent-ségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar csa-ládokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemp-lomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagy-boldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldog-gá avatásáért a Városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: 2025. június 6., péntek, július 7., hétfő, augusztus 6., szerda, szeptember 6., szombat, október 6., hétfő, november 6., csütörtök, december 6., szombat. A szentmisék 7 órakor kezdődnek.

MEGEMLÉKEZÉS

Forsthoffer Máté bencés atya halálának 35. évfordulóján szentmisét mondanak érte a budapest-belvárosi ferences temp-lomban (Budapest V., Ferenciek tere 9.) június 6-án, pénteken este fél 7-kor.

JUBILÁNS HÁZASPÁROK MISÉJE

A Szombathelyi Egyházmegye idén is közös ünnepsé-re hívja a jubiláns házaspárokat, akik az idei évben ünneplik az 5., 10., 15., 20. stb. házassági évfordulójukat. A találkozó június 21-én, szombaton 10 órakor a szombathelyi székesegyházban szentmisével kezdődik Internetes felületen kell a házaspároknak jelentkezni. A szervezők azt kéri, hogy figyelmesen töltsék ki a regisztrációs adatlapot, mert adataik az emléklapon a megadott formában fognak szerepelni. A beküldés gomb lenyomása után a rendszer azonnal megjeleníti a képernyőn a jelentkezés rögzítését. Erről szíveskedjenek meg-győződni. Jelentkezés határidő: június 6. A határidő lejártá után jelentkezést már nem tudnak fogadni. A jubiláns pároktól kéri, hogy az ünnepre legalább 15 perccel korábban érkezzenek meg, hogy névre szóló ülhelyeiket el tudják foglalni. A ünnepség előtti héten részletes információkkal jelentkeznek az egyházmegye honlapján <https://www.martinus.hu/>.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): június 26-án 18 órától június 29-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Jézus megszabadít kötelekeinktől”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

RÓZSAFÜZÉR-IMÁDSÁG

TÉRden álló férfiak rózsafüzér-imádsága lesz Budapesten, a Szent István-bazilika előtti téren. Időpontok: június 7., július 5., augusztus 2., szeptember 6., október 4., november 1., december 6., elsőszombati napokon 10 órától. Gyülekező 09.45 órától. A hívő férfiak együtt, térdén fohászknak a Szűzanya közbenjárásáért, az öazonosság megerősödéséért, szívbeli békéért, a kiengeszte-lődésért, a hitben való gyarapodásukért, az Istenhez való megteré-sért, a férfitestvérek imádságban való megerősödéséért, valamint gyermekeinkért, családjainkért és egész imádkozó nemzetünkért. A szervezők kéri, hogy ahol imádkoznak bátor férfiak, jelezzék a szivekszovetsegemisszioja@gmail.com e-mail-címen, valamint küldjenek képet, összefoglalást, tanúságtételt, valamint imaszán-dékokat is.

BÚCSÚ

A búcsúszentlászlói kegytemplomban június 1-jén (vasárnap) Urunk mennybemenetelének ünnepén 11 órától búcsúi szentmise,

**ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA
AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN
június 23-27. | 5 nap | 149.900 Ft/fő**

**GÖRÖGKATOLIKUS ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
június 26 - július 3. | 8 nap | 469.900 Ft/fő**

**FATIMAI ZARÁNDOKLAT
július 16-21. | 6 nap | 429.900 Ft/fő**

**OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN
augusztus 18-24. | 7 nap | 339.900 Ft/fő**

**NAGY ZARÁNDOKLAT
LA SALETTE, LOURDES, SANTIAGO, FATIMA
aug. 29 - szept. 7. | 10 nap | 649.900 Ft/fő**

**LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL
szeptember 23-27. | 5 nap | 369.900 Ft/fő**

**ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
(REPÜLŐVEL - BÉCSI INDULÁS)
október 13-17. | 5 nap | 349.900 Ft/fő**

**MÁRIARADNAI BÚCSÚ
DÉL-ERDÉLYI BARANGOLÁSSAL
október 6-8. | 3 nap | 99.900 Ft/fő**

**ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA
október 17-21. | 5 nap | 179.900 Ft/fő**

**VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu**

ADÁSVÉTEL

RÉGISÉGEKET, hagyatékot, bútorokat, festményeket, szobrokat, ezüsttárgyakat, arany ékszereket, fogaranyat, érméket, ki-tüntetéseket, órákat vásárolunk. T.: 06/20-932-6495, www.antikbudapest.hu

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 65 éves korig. T.:+36/30-628-9657

ÜDÜLÉS

NYARALÁSI LEHETŐSÉG Balatonfüre-den, strandok közelében, kedvező áron. T.: 06/20-241-3585

ADÁSVÉTEL

RÉGISÉGEKET, hagyatékot, bútorokat, festményeket, szobrokat, ezüsttárgyakat, arany ékszereket, fogaranyat, érméket, ki-tüntetéseket, órákat vásárolunk. T.: 06/20-932-6495, www.antikbudapest.hu

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 65 éves korig. T.:+36/30-628-9657

ÜDÜLÉS

NYARALÁSI LEHETŐSÉG Balatonfüre-den, strandok közelében, kedvező áron. T.: 06/20-241-3585

**AZ ÚJ EMBER KÖNYVESBOLT
AJÁNLATA**

KIRÁLY ESZTER
Kelemen és a sebváltó
1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8. | bolt.ujember.hu

TÍZEVES A MAGYAR KURÍR FOTÓÁGAZATA

SZENT PILLANTÁSSAL
CÍMMEL NYÍLT TÁRLAT

**MERÉNYI ZITA
ÉS LAMBERT ATTILA**
FOTÓIBÓL

**SZOMBATHELYEN,
A MARTINEUM FELNŐTTKÉPZŐ
AKADÉMIA NAGYTERMÉBEN**
(KÁRMELITA UTCA 1.)

**A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
2025. MÁJUS 20. – JÚLIUS 15.**

állunk rendelkezésre a 06/96-313-055-ös telefonszámon, valamint a szakkollegiumok@bjhf.hu internetes elérhetőségen. Jelentkezési határidő: 2025. július 15.

VEZETETT FELFEDEZŐTÚRÁK

Barokk világ Győr szívében – Látogatás a győri bencéseknél. Vezetett felfedezőtúrák a 17–18. században épült győri egykori jezsuita, ma bencés rendházban. A séták keretében megláto-gatják a barokk templomot, a szerzetesközösség étkezőjét, a Salve Regina-lépcsőházat és a gyógyszerterát. Helyszín: Győr, Széchenyi tér 9. Időpontok: 2025. május 23., június 6., 20., pé-nteki napokon 14 és 15.30 óra között. A túrákon egy alkalommal legfeljebb 35 fő vehet részt, emiatt előzetesen regisztrálni kell a titkarsag@bencesygyor.hu címen. Csak előre regisztrált látogatókat tudnak fogadni! A levélben mindenképp jelezni kell, melyik dátumra szeretne jelentkezni.

KIÁLLÍTÁS

„Istennek Kintses Tárháza” címmel kiállítás tekinthető meg az esztergomi Bibliotheca ferences vonatkozású ritkaságaiból az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtárban (Esztergom, Pázmány Péter u. 2.). A kiállítást rendezte: Dobó Judit, Németh Boglárka, Ócsai Eszter.

KONCERT

A Lélekhang kórus tavaszi koncertje lesz hallható Esztergom-ban, a Szentlélek-templomban (Esztergom-Pilis-szentlélek, Pálosok útja 11.), május 24-én, szombaton a 18 órai szentmise után. Sze-re-ttel várnak minden kedves látogatót, zenekedvelőt!

KÁNTORTALÁLKOZÓ

A budajki Segítő Szűz Mária-bazilikában május 24-én, szom-baton szakmai napot, továbbképzést tartanak kántoroknak, kórusta-goknak. A 10 órakor kezdődő szentmisét Mórocz Tamás plébános, kanonok, c. apát mutatja be, a találkozót Wasztl János karnagy vezeti.

HANGVERSENYEK

A Ciszterci Szent Imre-templomban (Budapest XI., Villányi út 25.) tavaszi koncertek hallhatóak, melyekre a belépés ingyenes és akadálymentes. 2025. május 25-én, vasárnap 15 órától műso-ron: G. F. Händel: *Dixit Dominus*, HWV 232, J. S. Bach: *Gloria in excelsis Deo*, BWV 191. Előadják: Darázs Renáta, Koffler Katalin, Danku Eszter, Orosz Balázs, Horváth Csaba, Budapesti Monte-verdi Kórus és muzsikuss társaik. Vezényel: Kollár Éva Liszt-díjas. 2025. június 1-jén, vasárnap 15 órától műsoron: Bach: *34. pünködsdi kantáta* – Magnificat. Előadják: Sárkány Júlia, Ritzi Zsófia, Hegyi Barnabás, Kéring László, Csizmár Dávid, a 35 éves William Byrd Énekegyüttes, a 20 éves Ars Nova Sacra Énekegyüttes, valamint a Presto Kamaraegeyüttes. Művészeti vezető: Weidemann Krisztina, vezényel: Winnington-Ingram Johanna.

ELŐADÁS

„Mária, a Béke Királynéja” címmel tart előadást Farkas István SchP, Lupus atya Makkosmárián, június 21-én, szombaton 17 órától. A szentmise és a rózsafüzér-imádság 18 órakor kezdődik.

A Patrona Hungariae Gimnázium öregdiákjainak támogatását kérjük

**Dr. Papp László igazgató úr emléktáblájának
elkészítéséhez és felavatásához.**

A pénztámogatást a Miasszonyunk Iskolanővérek Diákjainak Szövetsége számlájára fogadjuk.

A számla adatai: Erste Bank Hungary Zrt. 11600006-00000000 10724473
Nemzetközi Bankszámlaszám (IBAN): HU63 1160 0006 0000 0000 1072 4473

A megjegyzés rovatba kérjük a következőket: Dr. Papp László emléktábla.
Az avatási ünnepségről később ugyanitt adunk hírt.

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZARTA: 2025. május 19.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Nádujvári Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Kuzma Angéla
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • **Tel.:** +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztas@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén. Egyéni példányos előfizetés belföldről negyedévre: 5785 Ft, fél évre: 11 570 Ft, egy évre: 23 140 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

AZ ÁGOSTONOS LELKISÉGRŐL (1. RÉSZ)

XIV. Leó pápa példaképe
Szent Ágoston, a szerzetes

Ágoston-rendi szerzetes – az elmúlt napokban, hetekben sokszor elhangzott ez a ritkán hallott kifejezés. XIV. Leó pápa – aki amerikai származású pap, majd perui misszionárius, püspök, római bíboros – szolgálatait közül hazánkban talán az Ágoston-rendi szerzetessége a legnehezebben értelmezhető. A rendről és Szent Ágoston szellemiségéről olvashatnak most induló sorozatunkban, amelynek első részét az alábbiakban közöljük.

Szent Ágostont jó esetben minden középiskolát végzett ember ismeri, hiszen a kilencedik osztályos irodalmi szöveggyűjteményben is szerepelnek részletek Szent Ágoston *Vallomásaiból*, amelyet műfajteremtő jellege miatt az első önéletrírásnak szoktak nevezni. Aki rendszeresen imádkozza az imaórák liturgiáját, a zsolozsmát, annak az olvasmányos imaórából nem ismeretlenek Szent Ágoston zsolnártárgycommentárjai és homíliái, melyek a bibliai szövegek után a leggyakoribbak a zsolozsmában. A legtöbb teológus is az egyháztanítót látja benne, aki kegyelemközpontú gondolatával sok hittitok kifejtését és megértését megalapozta. A legkevesebb szó talán Ágostonról, a szerzetesről esik – arról az életállapotról, amely mindenre hatással van, amit csak mondott, tett és írt.

Ágoston a 4–5. század fordulóján élete nagy részét Észak-Afrikában töltötte. Édesanyja, Mónika, akit később az Egyház szentté is avatott, indította el a hit útján, de otthoni tanulmányai után végül Itáliában, Szent Ambrus püspökön keresztül találkozott igazán Jézus személyével és a keresztény hitrendszer szépségével. Itáliai évei után hazatért, már mint megkeresztelt ember, és szülővárosában, a ma Algériában található Thagastéban kezdett szerzeteséletet néhány társával. Érdekes észrevennünk, hogy ekkoriban még fel sem merült benne a papság gondolata, főleg nem a püspökségé. Szerzetesként élte a mindennapjait, ahogy rendtársa, Possidius leírja: „Istennek élt, böjt, ima és jó cselekedetek közepette, éjjel-nappal az Úr törvényén elmélkedve.” Egy, a szerzetesközössége iránt érdeklődő fiatal szeretett volna találkozni vele a szomszédos városban, Hippóban. Ezért Ágoston odautazott, hogy a hivatásában való eligazodásában segítse őt. De mire Hippo városába érkezett, híre már megelőzte – a helyi püspök, Valerius magához hívatta, és hamarosan pappá is szentelte, közfelkiáltással. Ágoston ezután már nem térhetett vissza eredeti monostorába, ezért ott, Hippóban alakította ki az új monostort, és írta meg reguláját, ahol később, Valerius halála után mint a város püspöke élt, egészen haláláig.

Ágoston egyik hagyományos elnevezése *Doctor Gratiae*, azaz „a kegyelem tanítója”. Szép látni, hogy szerzeteséletében is mindig Isten kegyelmét helyezte előtérbe – engedte, hogy ne maga dolgozzon ki egy újfajta szerzetesi életformát, hanem a Gondviselés útjait követve Isten akaratát építette be szerzetesi életébe és szolgálatába. Az

ágostoni szerzetességnak ma is egyik legfőbb vonása ez az érzékenység a Gondviselésre, amiből rugalmasság és lelki tágasság fakad. Mint ahogy egykor Ágostonnak, az ágostoni regulát követő mai szerzeteseknek sincs sajátos tevékenységük, minden tevékenységre nyitottak, akárcsak Ágoston, aki, ha kellett, főpap volt, egyházszervező, misszionárius, tanító, hittudós, lelkiatya, előjáró, testvér. Mert Ágoston egész teológiája, szerzetessége sem hasznosságközpontú: ahogy életszabályának, regulájának első mondatában írja, nem egy tevékenység ellátása a cél: „Először is azért gyűltetek össze a monostorban, hogy egy szív, egy lélek legyenek Istent keresve.”

Igy ennek az ágostoni rugalmasságnak a háttérben ez az egységre törekvés áll: egységre

ami bekerült Leó pápa címerébe is. Ez a szeretet, amely egységet és családiasságot teremt bármilyen emberi közösségben, az ágostoni regulát követő mai szerzetesközösségeknek is az egyik ismertetőjegyük. Ebbe a szeretetbe, akár lelkipásztori munkájukkal, igyekeznek bevonni minden rájuk bízott embert.

A kegyelem elsődlegességén, az egységen és a szereteten túl az ágostoni szerze-

tességnak mindig is fontos eleme volt az úgynevezett *correctio fraterna*, azaz a testvéri jobbitó szándék. Összetett kifejezés ez, amelyet Ágoston hosszan tárgyal életszabályában. Hiszen ebben a kifejezésben egyszerre van ott a testvéri egység alapvetősége, az igazság fontossága, a valóság komolyan vétele, a bűnbánat szükségessége és az egymás iránti felelősség. Ezek mind-mind olyan értékek, amelyek kiemelt fontosságot kapnak az ágostonos lelkiségben, és amelyek jó esetben a szeretettel körülbástyázott őszinteség és bűnbánat szellemiségét, valamint a bűnbocsánat örömhírét tudják jelenvalóvá tenni egy közösség életében, mint ahogyan az egykor volt Ágoston monostorában.

Ez az az ágostonos lelkiség, amely már fiatal korában megragadta a későbbi XIV. Leó pápa szívét, és meghallotta a hívást Jézus és Szent Ágoston követésére. Annak az Ágostonnak a lábnyomába lépett, akinek tulajdonképpen az életútját is bejárta, egyszerű szerzetesestestvértől egészen a főpapságig. Nekünk pedig jó észrevennünk, hogy nem tudja, és nem is szeretné elhagyni ágostoni gyökereit: tetteiből, szavaiból sugárzik Szent Ágoston kegyelemközpontú, egységre és érzékenységre törekvő családiassága és szeretete

törekvés Istennel és egymással. Ennek útja pedig a szeretet, amely egységre vezet Istennel és a felebaráttal. Ezért is szokták Ágostont a kezében az Isten és az emberek iránti szeretettől égő szívvel ábrázolni,

Boldvai M. Bertalan
premontrei szerzetes

Halászgűrű és pallium

Bemutatjuk a pápai jelvényeket

A Pápai Liturgikus Szerartások Hivatala közzétette XIV. Leó pápa halászgűrűjének képét és leírását. A gyűrűt a Szentatya a május 18-ai szentmisén, péteri szolgálat megkezdésekor viselte először. Ehhez kapcsolódóan adjuk közre összeállításunkat, amely Érszegi Márk Aurél Vatikán-szakértő korábbi írásain alapszik.

Pallium

A pallium a *pallion* görög szóból származik, melynek jelentése: *köpeny*. Egykor valóban hosszú köpeny volt, mára azonban kézzel szőtt keskeny stólává egyszerűsödött, amely a nyakát gallérré teszi körül, a mell, illetve a hát közepéig érő két szárral. Az elveszett báránnyal emlékeztet, amelyet a pásztor a vállára vesz, ezért báránnyal gyapjából szövik.

A pallium tehát a jó pásztor jelképe, aki gondját viseli a nyájának. A május 18-ai, XIV. Leó pápa péteri szolgálata kezdetét jelentő szentmise előtt a Szentatya és a keleti hierarchák Péter apostol sírjánál imádkoztak. A pápának később átadott pallium is ott feküdt a síron, a hozzá tartozó „szögekkel”. A Róma melletti Tre Fontane trappista kolostor szerzetesei minden évben felnevelnek két báránnyal, ezek gyapjának egy része szolgál a palliumok szövéséhez.

A pallium a pápa liturgikus viselete a 4. század óta; legfőbb pásztori küldetését és kormányzati hatalmát jelképezi. A 6. század óta a metropoliták is megkapják az Apostoli Székkal való szorosabb közösségük és egyház kormányzati hatalmuk különleges jeleként. A középkori pallium a bal vállon átvett hosszú gyapjústóla volt, amit három, drágakövekkel díszített tű rögzített.

A miseruha formájának változásával a pallium is átalakult, és a 17. századra elnyerte ma ismert klasszikus alakját: 4–6 centiméter széles, hat kis fekete selyemkeresztel díszített, elől és hátul 15–20 centiméteres pántban végződő stólaszerű gyapjúszalag. 1999 karácsonyán II. János Pál egy szerzi alkalommal felelevenítette a pallium régi alakját, s ez azután állandósulni látszott XVI. Benedeknél is.

Halászgűrű

A pápa jelvényei közé tartozik az a domborműves aranygyűrű, amely Szent Péter apostolt ábrázolja a kulcsokkal; eredeti foglalkozásából, a halászatból ered az elnevezése: halászgűrű – ami Péter apostol meghívásának evangéliumi jelenetére utal: „emberek halászává teszlek” (Mk 1,17). A gyűrű belsejében a pápa neve olvasható. Első alkalommal a 13. században említik a pápa halászgűrűjét, amit eredetileg személyes leveleinek lepecsételésére, majd a hivatalos iratok közül

az úgynevezett brévák hitelesítésére használt. A nyilvános dokumentumokat ezzel szemben a pápai pecséttel zárták le, amelyet olvasztott ólomba mélyesztettek bele. Ezeket a dokumentumokat nevezték később bulláknak (a bulla eredetileg az olvasztott ólomdarabot jelentette).

Koronázásakor, illetve manapság péteri szolgálatának megkezdésekor a camerlengo bíboros húzta a gyűrűt az új pápa ujjára; halálakor pedig szintén a camerlengo az, aki a visszaélések megelőzése érdekében gondoskodik annak megsemmisítéséről. Ez utóbbi eljárás XXIII. János halála óta kiment a szokásból. XIV. Leó ujjára május 18-án Luis Antonio Tagle bíboros húzta fel a halászgűrűt, a szertartás egyik különösen megható pillanata volt ez.

Péter kulcsai

A pápának és a Szentszékeknek a 13–14. század óta hivatalos jelvénye az egymást átlósan keresztező két kulcs, felettük a tiarával; ez feltűnik a pápai

zászlón, érmeken, illetve a pápa címere mögött. Egyéb előfordulási helyein is mindenütt a Szentszékekkel való kapcsolatra utal. A kulcsok az oldás és kötés hatalmát, azaz Péter utóda joghatóságának teljességét szimbolizálják (vö. Mt 16,19).

A címertani bal oldalon lévő aranykulcs a lelki, a jobb oldali ezüstkulcs pedig az e világi kormányzati hatalmat jelképezi. A kettőt vörös színű köti össze, ami a kétfajta hatalomnak a pápai hivatalban megvalósuló egységét fejezi ki. A kulcsok feje alul található, mintegy a pápa kezében, a kulcsok keresztet mintázó tollazata pedig Krisztus megváltó művére utal.

Ferula

A pápa nem kampós végű pásztorbotot használ, mint a püspökök. Saját pásztorbotja, az úgynevezett ferula egy embermagas bot végére tűzött egyenlő szárú kereszt. Eredetileg csak bizonyos szertartásokon volt használatos, például püspökszentelésnél vagy az ünnepi misén, a be- és kivonulásnál. A 17. században elhagyták, és csak VI. Pál pápa újította fel használatát, amikor lemondott számos addigi pápai jelvényről. Több változata is volt; a jól ismert, enyhén előrehajló ezüstfeszületet formázó ferulát végül Lello (Raffaele) Scorzelli olasz szobrász készítette az

1970-es évek elején. Ezt használta I. János Pál és II. János Pál, immár a püspöki pásztorbotjával teljesen megegyező módon.

Trón

A pápa kétféle alkalommal használ trónszéket. Az őt Róma püspökeként megillető liturgikus széke, a „katedra” saját székesegyházában, azaz a lateráni Szent János-bazilikában áll mind a mai napig.

A másutt végzett szertartások alkalmával mozgatható trónt használ. A kihallgatásokon használt trón változó lehet az alkalom és a helyszín függvényében: az egyszerű karosszéktől a pápai palotában álló márványtrónuson át a lépcsős emelvényen elhelyezett trónszékig. Az egészen I. János Pál idejéig használatos hordszék szintén a pápai trón egyik változata volt.

Tiará

Eredete az idők homályába vesz, az utóbbi pápák már nem is viselték, azonban nemcsak a pápai jelvényben, hanem az

egyes pápák és Vatikánváros címereiben is szerepel. A korának hármassága a 16. századi koronázási szertartás szavai szerint arra utal, hogy a római pápa „a fejedelmek és királyok atyja, a világ ura és Krisztus földi helytartója”. Idővel az eredeti szövetség helyébe ezüstsövet lépett, amely merev tartást adott neki, hogy elbíri a nehéz arany- és drágakódíszítést.

VI. Pál volt az utolsó, akit megkoronáztak – egy igen modern kinézetű – tiarával, 1964-ben azonban lemondott a viseléséről. Követték ebben utódai is, s azóta koronázási szertartás helyett a pápa „péteri szolgálata ünnepélyes megkezdéséről” beszélünk.

XVI. Benedek pápa azzal lepte meg a közvéleményt, hogy saját címerén egyszerű püspöksüveget alkalmazott. Ám a püspöksüveg (mitra, infula) kezdetben szintén a pápa kizárólagos viselete volt. Így tehát XVI. Benedek újítása, miszerint címerén tiara helyett mitra látható, tulajdonképpen visszatérés volt a pápák ősi fejdíszéhez – még akkor is, ha pápai címeren a mitra sohasem szerepelt, amióta csak címerhasználat létezett. A Ferenc pápa címereiben látható püspöki süveg XVI. Benedek címeréből származott, s ezt a hagyományt viszi tovább XIV. Leó pápa is.

Verestói Nárcisz
Fotó: Vatican News

Szent pillantással

Szombathelyen, a Martineumban nyílik kiállítás a Magyar Kurír fotóiból

Szent pillantással címmel Szombathelyen is megtekinthető a Magyar Kurír fotósai, Merényi Zita és Lambert Attila képeinek nagy sikerű tárlata. A Magyar Katolikus Egyház utóbbi tíz évét bemutató kiállítás május 20-án nyílt meg Szombathelyen, a Martineum Felnőttképző Akadémia nagyertermében (Kármelita utca 1.). A képeket korábban Esztergomban (Keresztény Múzeum), Győrben (Triangulum Galéria), Budapesten (Szent Angéla ferences iskola), Kazincbarcikán (Don Bosco Sportközpont) és Szegeden (Dóm Látogatóközpont) is láthatták az érdeklődők.

A fotókiállítás a művészet és a hit találkozásának jegyében született. A tárlat a Magyar Kurír kezdeményezésére jött létre, és célja, hogy a fotóművészet eszközeivel bemutassa az egyházi élet örömteli, felemelő vagy éppen megható pillanatait. Az egyházi fotósok nemcsak dokumentálják az egyházi eseményeket, hanem

a hit és a közösség életének mélyebb rétegeibe is bepillantást engednek. A tárlaton Merényi Zitának és Lambert Attilának, a Magyar Kurír munkatársainak több mint száz alkotását lehet megtekinteni, melyeket maguk rendeztek el a kiállítás helyszínén.

Az esemény fővédnöke Erdő Péter bíboros, prímás, valamint Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke. A kiállítás megnyitón köszöntőt mondott Székely János, a Szombathelyi Egyházmegye megyéspüspöke, az MKPK Caritas in Veritate Bizottságának elnöke és Kuzmányi István állandó diakónus, a Magyar Kurír igazgató-főszerkesztője. Az eseményen a MAGnificat együttes közreműködött.

A kiállítás egyszerű élményt nyújthat minden olyan érdeklődő számára, aki szeretne közelebb kerülni az Egyház sokszínű világához. A tárlat május 21. és július 15. között szabadon látogatható az akadémia nyitvatartási idejében.

Fotó: Merényi Zita

HÍREK KÉPEKBEN

• **A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE)** – folytatva többéves adományozási tevékenységét – az idei esztendőben immáron hatodszor támogatja tizenötezer paprika-, paradicsom-, uborka- és tökpalántával a Katolikus Karitáson keresztül a rászoruló családokat, ezúttal 4,5 millió forint értékben.

A palántákat a terménymegáldást követően május 15-én adták át Zagyva Richárdnak, a Katolikus Karitás országos igazgatójának a Budatétényi Rózsakertben. A rendezvény kiemelt vendége Herczegh Anita, a Katolikus Karitás jószolgálati nagykövete volt.

• **Magyarország katonai ordináriusa**, Berta Tibor dandártábornok, tábori püspök június 5-én, 10 órai kezdettel felvételi beszélgetést, konkurzust tart azok számára, akik elhivatottságot éreznek az áldozópapi hivatásra, és a Magyar Honvédség kötelékében katonalelkészként szeretnének lelkipásztori szolgálatot teljesíteni. Jelentkezési határidő: június 2.

A konkurzus helye a Katonai Ordináriátus – Katolikus Tábori Püspökség székháza: 1054 Budapest, V. kerület, Szabadság tér 3.

Kéri a jelentkezőket, hogy június 2-ig postai úton az ordináriátus fenti címeire vagy e-mailben a hmktp.iroda@gmail.com címre küldjék meg a következő dokumentumokat, illetve azok másolatát:

- kézzel írt önéletrajz;
- kézzel írt felvételi kérelem;
- nagy alakú keresztlevél;
- a szülők házasságlevele (amennyiben van);
- plébánosi vagy lelkipásztori ajánlás;
- érettségi bizonyítványról, felsőfokú diplomáról (amennyiben van) készült fénymásolat.

Játszani is engedd!

A teniszedvelő XIV. Leó pápa fogadta a világsztárt

XIV. Leó pápa, aki nagy teniszrajongó és maga is úzi a sportot, május 14-én délelőtt a Vatikánban fogadta az ATP 1000-es nemzetközi tornán induló teniszezőt, Jannik Sinner, aki ugyan második lett a római versenyen, de jelenleg is vezeti az Association of Tennis Professionals (ATP), azaz a profi férfi teniszezők szövetsége listáját. A Jóisten humora, hogy Sinner angolul bűnöst jelent.

A dél-tiroli sportolót szülei és az olasz teniszszövetség elnöke, Angelo Binaghi kísérték el, aki tiszteletbeli tagsági kártyát nyújtott át a pápának. „A labda ott van. Ha szeretnél játszani egy kicsit...” „De itt még eltörünk valamit! Jobb, ha nem...” A VI. Pál aula kistermében nem voltak fonákutészek, de Jannik Sinner és XIV. Leó pápa leültették a magas labdákat, és ha térfélet nem is, ajándékokat cseréltek. A Szentatyát meglepték többek között a teniszező ikonikus fekete-fehér ütőjének, a Sinner's racketnek a másolatával.

A világsztár teniszező – aki jelenleg a római nemzetközi versenyen (2025 Italian Open) vesz részt – azt mondta, hogy „nagy megtiszteltetés” számára, hogy találkozhat egy olyan pápával, aki soha nem rejtette véka alá a sport iránti szenvedélyét. A találkozáson jelen voltak Sinner szülei, Hanspeter és Siglinde, valamint a FITP (Federazione Italiana Tennis e Padel, Olasz Tenisz- és Padel-szövetség) küldöttsége Angelo Binaghi elnök vezetésével, aki átadta a pápának a nevével viselt tiszteletbeli tagsági kártyát. A Szentatyának megmutatták a Davis-kupát is, amelyet Olaszország az elmúlt két kiírásban megnyert.

XIV. Leó igen tájékozottnak tűnt a római tenisztornával kapcsolatban, amelyen Sinner a negyeddöntőben végzett. Meg is jegyezte, hogy látta, tegnap este nyert. A találkozó során a pápa

azon is viccelődött, hogy Wimbledonban engednék játszani, utalva arra, hogy a történelmi brit torna dress code-ja szerint a játékosoknak szinte teljesen fehér öltözeteket kell viselniük.

Angelo Binaghi, a FITP elnöke a Vatican Newsnak nyilatkozva elmondta, hogy a pápa többször megdicsérte Jannik Sinner és az összes többi játékost is azért az üzenetért, amelyet a pályán kívül közvetítenek az egyszerűségükkel és az ellenfeleik iránti tiszteletükkel.

Két nappal korábban, május 12-én Leó pápa a világsztár képviselői számára tartott audiencián említést tett Sinnerrel. Egy újságíró ugyanis jótékonyági teniszmeccset javasolt a pápának, biztosítva őt arról, hogy elhozza Agassit. Erre ő azt válaszolta: „Jó ötlet, amíg nem hozza el

Sinner.” (A sportoló vezetéknevének jelentése angolul: ‘bűnös’.) Peruban, a chiclayói egyházmegye püspökeként Robert Francis Prevost néhány pappal, köztük a jelenlegi titkárral, Edgard Rimaycuna Ingával edzett, „hogy ne veszítse el a jó fonákját” – emlékeztek vissza ismerősei. Rómában is időről időre előfordult, hogy bíborosként vasárnaponként egy kórháznyírára a Vatikántól játszott az Augustinianum Patrisztikus Intézet tenispályáján, ahonnan rá lehet látni a Szent Péter-bazilika kupolájára.

Agonás Szonja
Forrás és fotó: Vatican News

Most nálunk van „sede vacante”

A Szentatya meglátogatta volt ágostonos közösségét Rómában

Május 13-án, kedden XIV. Leó pápa Rómában meglátogatta az Ágoston-rendi közösséget a rendfőnökségen. Ez volt az első alkalom, hogy május 8-i pápává választása óta visszatért rendtársaihoz a generális kúriára. A látogatás során szentmisét mutatott be, együtt ebédelt a szerzetesekkel, és hosszabb időt töltött velük.

Május 6-án Robert Francis Prevost bíborosként utoljára étkezett együtt a közösséggel, mielőtt belépett volna a konklávéra. Miután imádkozott velük, érték és minden bíborosért, akinek meg kellett hoznia a nehéz döntést Péter utódának megválasztásáról, az ágostonos

missziós szerepével és a szinodális együtt járás fontosságának hangsúlyozásával folytatta beszédét. Kiemelte a közösség lelkiségét is, amely Szent Ágoston örökségének egyik meghatározó vonása, és amely arra sarkall bennünket, hogy egységben haladjunk előre, továbbadva az evangélium üzenetét a világnak.

Az ebédlőben a generális perjel, Alejandro Moral Antón szívélyesen üdvözölte a Szentatyát. A perjel rámutatott arra, hogy noha az egyetemes Egyház gondoskodott a „sede vacanteról”, „most mi vagyunk azok, akiknél egy »sede vacante« (‘üres szék’) van, a házukban, a kápolnáinkban és a refektóriumunkban, ahol sok testvéri pillanatot osztottunk meg”.

Érdemes felidézni, hogy attól a pillanattól kezdve, hogy Ferenc pápa Rómába hívta és a Püspöki Dikasztérium prefektusává nevezte ki, Prevost bíboros rendszeresen a rendfőnökség kápolnájában mutatta be a napi szentmisét, imádkozta a matutinumot, és szintén ebben a házban ebédelt együtt a rendtársaival is.

„Ez egy rendkívül meghatározó nap volt, hiszen testvérünk visszatért közösségébe, hogy még egyszer velünk legyen, megossza és növelje örömeinket.” A Szentatya, miután felköszöntötte két rendtársát

rendi ruhában és bíborvörösben elhagyta ezt a házat. Pontosan egy héttel később pedig teljesen fehérbe öltözve tért vissza. Mindenkor Segítő Szűz Mária emléknapján – amelyet a rend az napi liturgiájában ünnepelek – XIV. Leó pápa elnökölt a szentmisén, amelyen a rendi testvérek is jelen voltak. Ez az emléknap egy mély gyökerekkel rendelkező lelki hagyomány kifejeződése: a 14. század elején született a palermói Szent Ágoston-templomban, és onnan terjedt el az egész rendben.

A Szentatya homíliáját ugyanazokkal a szavakkal kezdte, amelyeket pápává választása napján az Urbi et Orbi áldáskor is elmondott: „Béke mindnyájatokkal!” Ezután az Egyház

– egyikük születésnapját, másikuk pedig névnapját ünnepelte –, arra bátorította a jelenlévőket, hogy az egész rend kitartóan terjessze Szent Ágoston gazdag teológiai és lelki örökségét.

Elmesélte, hogy generális perjelként milyen mély benyomást tettek rá XVI. Benedek pápa hozzá intézett szavai, amelyeket a Mária, a jó tanács Anyjának szentelt mozaik megáldásának alkalmából a Vatikáni Kertekben mondott neki. XVI. Benedek pápa arra buzdította az ágostonosokat, hogy tanulmányozzák, mélyítsék el és terjesszék Szent Ágoston gondolatait.

Fordította: Hollósi Judit
Forrás: Augustinianorder.org
Fotó: agostiniani.it